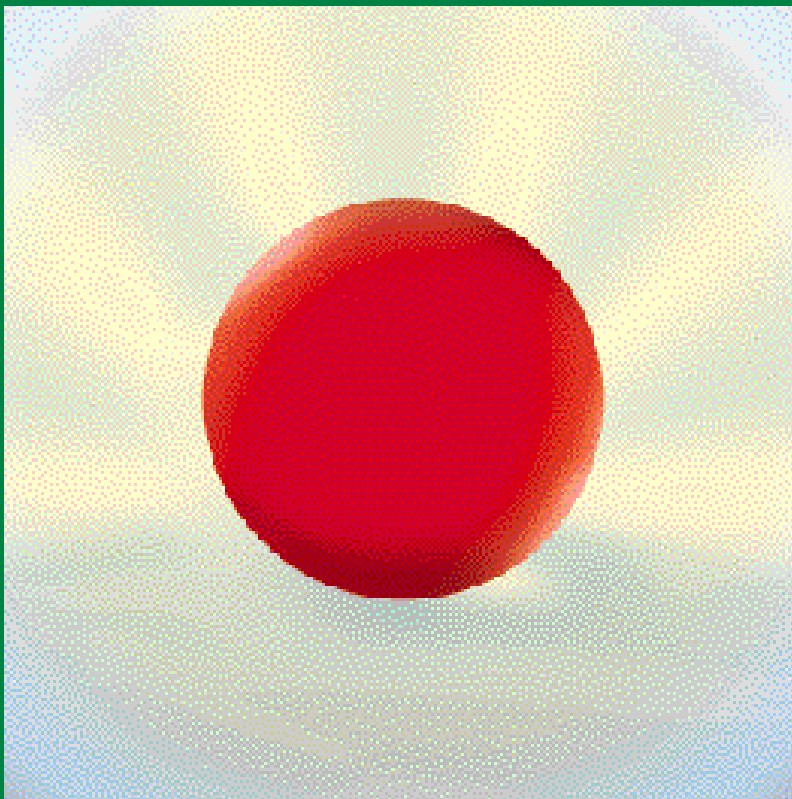

ฟิ อ ส อ น ลู ก

โดย

พระราชภาวนาวิสุทธิ (ไชยบูลย์ ธมฺมชโย)

เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย ต.คลองสาม อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

วิบุรุษกองทัพนรรม

นี่คือ...ยอดนักศึกษามหาวิทยาลัย

นี่คือ...วิบุรุษกองทัพนรรม

ช่างสง่างามองอาจฉลาดล้ำ

สมเป็นปรีชาญาณพระโยค ๙

พวกเราทุกคนมีความปิติและภาคภูมิใจ

ขอต้อนรับมหาปรีชาผู้ยิ่งใหญ่

นำความสว่างไสวให้แก่มหาจักร

ดุจดวงตะวันเรืองบนฟ้าฉายแสงทองส่องจักรวาล

นี่คือ...ยอดนักศึกษามหาวิทยาลัย

นี่คือ...วิบุรุษกองทัพนรรม

นี่คือ...มหาปรีชาญาณผู้ยิ่งใหญ่

ตะวันธรรม

๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑

วันมหาปิติ

ลูกพระลูกเณรที่รักทั้งหลาย วันนี้เป็นวันมหาปิติของหลวงพ่อ ที่ลูกได้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรม ตามกฎเกณฑ์ที่ทางคณะสงฆ์ได้ตั้งเอาไว้และสืบทอดกันมาเป็นเวลายาวนาน

การศึกษาพระบาลี ซึ่งเก็บรักษาคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ นั่น หลวงพ่อขอยืนยันว่า **เฉพาะผู้มีบุญเท่านั้นจึงจะมีโอกาสศึกษา** ผู้ที่มีบุญน้อยจะไม่มีโอกาสได้ศึกษาเลย แม้แต่เพียงได้ยินคำว่าพระบาลีก็จะมีโอกาสได้ยิน บุคคลใดมีโอกาสศึกษาพระบาลี ซึ่งเก็บรักษาคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ บุคคลนั้นนับว่าเป็นผู้มีบุญญาธิการ ที่สั่งสมมานับภพนับชาติไม่ถ้วน

สิ่งที่เกิดขึ้นได้โดยยาก

พระธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นเป็นสิ่งที่บังเกิดขึ้นได้ยากอย่างยิ่ง เพราะต้องมีการบังเกิดขึ้นของพระ

ลัมมาลัมพุทเธเจ้า และกว่าจะมาเป็นพระลัมมาลัมพุทเธเจ้าได้นั้น พระบรมโพธิสัตว์จะต้องสร้างบารมี ๓๐ ทัก ให้เต็มเปี่ยมบริบูรณ์ เป็นเวลายาวนาน ต้องเกิดแล้วตายนับภพนับชาติไม่ถ้วน

สรุปโดยย่อว่า ต้องสร้างบารมีเป็นเวลายาวนานถึง ๒๐ อสงไขย แสนมหากัป ๔๐ อสงไขย แสนมหากัป หรือ ๘๐ อสงไขย แสนมหากัป ต้องสร้างบารมี ๓๐ ทักนั้น ตั้งแต่สละทรัพย์ อวัยวะ จกกระทั่งชีวิต ด้วยใจแน่วแน่ที่จะเป็นพระลัมมาลัมพุทเธเจ้าเพียง อย่างเดียวตลอดระยะเวลาอันยาวนานนั้น

ตั้งแต่ตั้งความปรารถนาในใจ กล่าวหาญจนกระทั่งเปล่ง วาจา และเมื่อบารมีเต็มเปี่ยมก็ได้รับพุทธพยากรณ์ ต้องใช้เวลายาวนานขนาดนั้น

ลูกคงรู้กันดีว่า **อสงไขย** แปลว่า **นับไม่ถ้วน** เอาสิ่งที่น่าับไม่ถ้วนนั้นมานับได้ถึง ๒๐ ครั้ง ๔๐ ครั้ง ๘๐ ครั้ง และเศษอีกแสน มหากัป

กัปหนึ่งก็รู้อยู่ว่ามันยาวนาน จนไม่ทราบว่าจะคำนวณ มา เป็นปีได้อย่างไร จึงได้อุปมากันว่า ภูเขาลูกบาศก์โยชน์ โยชน์หนึ่งก็ ๑๖ กิโลเมตร ทึบทั้งก้อน ไม่มีปล่อง ไม่มีโพรง ทุกร้อยปีทิพย์ เอาผ้าบางเหมือนคว้นมาลูบ และลูบทีเดียว ไม่ใช่หลายที

จนกระทั่งภูเขาลูกนั้นราบไปหมดเลย ร้อยปีในเมืองมนุษย์ เท่ากับวันหนึ่งคืนหนึ่งของสวรรค์ชั้นที่ ๑ แล้วร้อยปีทิพย์จะ

ยาวนานแค่ไหน พอถึงร้อยปีทิพย์ก็มาลูบสักครั้งหนึ่งจนกว่าภูเขา
ลูกนั้นจะราบเสมอฟินดิน กว่าพระองค์จะมาเป็นพระสัมมา-
สัมพุทธเจ้า ตรัสรู้ด้วยพระองค์เองโดยไม่มีครูบาอาจารย์ได้ ต้อง
สร้างบารมียาวนานขนาดนั้นและมีใจแน่วแน่ ไม่แปรผันเปลี่ยน
ไปเป็นอย่างอื่นเลย

หนทางสร้างบารมีได้โดยดุษฎีทุกเวลา

การสร้างบารมีนี้ ลูกอย่านึกว่าเป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายๆ เหมือน
เดินอยู่บนกลีบกุหลาบ **แท้ที่จริงหนทางการสร้างบารมีนั้น**
เหมือนโรยด้วยเศษเพชรพลอย ทั้งแข็ง ทั้งแหลม ทั้งคม แข็ง
กว่าสิ่งใดๆ ทั้งสิ้น เพราะในจำนวนความแข็งของวัตถุในโลก เมื่อ
เอามาขีดเทียบกันแล้ว เพชรเป็นที่สุด ไม่มีอะไรอาจเอาชนะเพชร
ได้ เศษเพชรชูความแหลมคมบนหนทางแห่งนักสร้างบารมี โดย
มีความปรารถนาจะเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพลังใจในการ
ก้าวเดินไปตลอดระยะเวลายาวนานขนาดนั้นทีเดียว ทรงเดินไปโดยไม่
หวาดหวั่น ไม่วิตกกังวล

พระองค์สร้างบารมีโดยไม่กลัวอุปสรรค สละทรัพย์ โดย
ไม่เสียดาย ทรัพย์ที่สละก็ไม่ใช่น้อยๆ ทรงสละตั้งแต่น้อยๆ
จนกระทั่งยกทรัพย์ที่เป็นราชสมบัติให้ แม้มีสมบัติจักรพรรดิ ซึ่ง
เป็นสุดยอดแห่งสมบัติของปุถุชนก็ยังยกให้ สละแจกจ่ายเป็นทาน
โดยไม่เสียดาย ปรารถนาเพียงเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ทรงสละอวัยวะ ควักลูกน้อยนตาให้มากกว่าดวงดาว บนท้องฟ้า สละศรัทธามากกว่าผลมะพร้าวในชมพูทวีป เลือดนั้นมากกว่าท้องทะเลมหาสมุทร เนื่อนั้นแผ่มากกว่าแผ่นดิน มีใจแน่วแน่อยากจะเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่มีแปรผันเลย แม้แต่ชีวิตก็ทรงสละมานับไม่ถ้วนทีเดียว เพราะต้องการบารมี ๓๐ ทศ ที่เป็นปรมาตถบารมี ให้เกิดพุทธการกธรรม ธรรมที่ทำให้เป็นพระสัมพันธัญญะพุทธเจ้า การเป็นพระพุทธานั้นยากอย่างนี้

วิชาสำหรับผู้มีบุญ

เมื่อตรัสรู้ด้วยพระองค์เองแล้ว พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายก็ไม่หวงแหนวิชา ทรงเปิดเผยอย่างแจ่มแจ้ง แก่สรรพสัตว์ทั้งหลายโดยไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก ทรงสั่งสอนตลอดระยะเวลายาวนานทีเดียว บางพระองค์ก็เป็นแสนปี บางพระองค์หลายหมื่นปี แต่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าของพวกเรา มีเวลา ๔๕ พรรษาที่ทรงเปิดเผย สั่งสอน

เมื่อดับขันธปรินิพพานไปแล้ว คำสอนทั้งหมด ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ ถูกเก็บไว้เป็นภาษาบาลี ซึ่งเป็นภาษาที่คงที่ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นเวลายาวนานมาถึง ๒,๐๐๐ กว่าปีทีเดียว เพื่อรอคอยผู้มีบุญที่จะมาศึกษา

เพราะฉะนั้น หลวงพ่อขอยืนยันว่า การที่ได้มาศึกษาพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น เป็นสิ่งที่ยาก

อย่างยิ่ง ยากไม่น้อยกว่าการดั่งช้างลอดรูเข็มเย็บผ้า เพราะจะต้องสร้างบารมีกันมานานับภพนับชาติไม่ถ้วนทีเดียว และลูกได้สร้างบารมีมาเพื่อการนี้โดยตรง

ชาวโลกที่บังเกิดขึ้นในปัจจุบัน นับได้ประมาณ ๖ พันกว่าล้านคน ผู้ที่จะมีโอกาสมาศึกษาพระธรรมวินัยที่เก็บไว้เป็น ภาษาบาลีนั้นมีไม่มาก ส่วนใหญ่มักจะพลัดไปศึกษาวิชาครองเรือน วิชาทำมาหากินเลี้ยงชีพ ครองเรือนกันไป

แต่ลูกไม่ได้เป็นเช่นนั้นเลย บารมีแก่กล้า จนกระทั่งแหวกสิ่งเหล่านั้น มาอยู่ในแนวหน้าของผู้มีบุญ จนได้เข้ามศึกษา จึงเป็นสิ่งที่ลูกทุกองค์ควรจะมีความปิติยินดี และภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนมี โอกาสได้มาศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษาพระปริยัติธรรม

การศึกษาพระปริยัติธรรมนั้น วัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อจะรู้ว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมอันใดบ้าง เมื่อเราเข้าไปศึกษาแล้ว เราจะได้มีความรู้สึกเหมือนเข้าไปนั่งใกล้พระผู้มีพระภาคเจ้า เพราะพระองค์เคยตรัสเอาไว้ว่า เมื่อดับขันธปรินิพพานไปแล้ว คำสั่งสอนของพระองค์จะเป็น สิ่งแทนตัวประดุจพระองค์ยังมีพระชนม์ชีพอยู่ การที่ลูกได้ศึกษาทุกวัน ก็เสมือนได้เข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าทุกๆ วัน

ให้ศึกษาเพื่อนำมาสอนตัวของเรว่า ทำอย่างไรเราจึงจะเป็นอย่างพระองค์ พระองค์ทำอย่างไรเราทำอย่างนั้น พระองค์เป็นอย่างไรเราจะเป็นอย่างนั้น พระองค์พ้นจากกิเลสอาสวะ เราก็จะได้พ้นจากกิเลสอาสวะ ความทุกข์ทรมานหมดสิ้นกันไป เพราะฉะนั้นลูกจึงเป็นผู้มีบุญอย่างยิ่ง ที่ได้เข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้ามาโดยตลอด

เมื่อมาถึงวันนี้ ด้วยความเพียรวิริยะอุตสาหะ ลูกก็บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะลูกทั้ง ๔ ที่ได้เปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งถือว่าเป็นที่สุดแห่งการศึกษาพระบาลีตามกฎเกณฑ์ที่คณะสงฆ์ได้กำหนดเอาไว้ และก็มีลูกเศรษฐี ๗ คน ได้เป็นนาคหลวง

นาคหลวง

การเป็นนาคหลวงนั้น บางคนอาจจะไม่ทราบว่าเป็นได้ยากอย่างยิ่ง นอกจากมีความเพียรแล้วยังจะต้องมีบุญญาธิการแต่ปางก่อน จะต้องสอบได้อย่างต่อเนื่อง อายุก็ได้ตามกฎเกณฑ์ที่เขากำหนดเอาไว้ คือไม่เกิน ๒๓ ปี ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายๆ เลย ต้องมีวิริยะอุตสาหะ ทำความเพียรกันเป็นอย่างยิ่ง

ทั้งๆ ที่มีกิจวัตรกิจกรรมมากมาย ทั้งเรียนปริยัติ ทั้งปฏิบัติธรรม ทั้งช่วยเหลือกิจการงานของสงฆ์ สารพัดไปหมดไม่มีเวลาว่างจากการทำความดีเลย จะมีเวลาว่างเว้นอยู่ช่วงเดียวคือ

ช่วงที่พักผ่อนจำวัดเท่านั้น พอรู้สึกตัวตื่นขึ้นมา มองเห็นผ้ากาสาหวัดสตรห่มคลุมกาย ก็เริ่มสร้างบารมีกันเรื่อยมาเลย จนกระทั่งเข้าจำวัด และเป็นอย่างนี้ไม่ใช่เดือนเดียว ไม่ใช่ปีเดียว แต่เป็นหลายๆ ปี

เพราะฉะนั้น การที่ลูกสามารถทำกิจวัตรกิจกรรมได้อย่างสมบูรณ์ และสอบได้เป็นมหาเปรียญ ๙ ประโยคอย่างนี้ จึงเป็นสิ่งที่ทำได้ยากอย่างยิ่ง นานาปีติและนาคาภูมิใจ

อย่างไรก็ตาม ขอให้ลูกถือผลของการสอบได้นี้ เป็นเพียงเครื่องทดสอบว่า ลูกเข้าใจคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้แค่ไหน และจะน้อมนำมาสอนตัวเราเองได้ดีเพียงไร ให้ยึดตรงนี้เป็นหลัก

ถ้าลูกคิดอย่างนี้ การศึกษาพระบาลีก็จะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง เรียนมาเพื่อสอนตัวเอง ให้เราได้พ้นจากทุกข์ทั้งปวง

การศึกษายังไม่สิ้นสุด

แม้จบประโยค ๙ แล้ว ลูกอย่าเพิ่งคิดว่าการศึกษาของเราจะสิ้นสุด ยังมีสิ่งที่เราจะต้องศึกษาต่อไปอีก เพราะเปรียญธรรมที่เราเรียนนั้นเป็นแค่ภาคทฤษฎี เป็นประดุกแผนผังของชีวิตเท่านั้น แต่ว่าแผนผังชีวิตที่เป็นภาคปฏิบัติ นั้น ก็เป็นหน้าที่ที่ลูกจะต้องศึกษากันต่อไป ให้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบวช เพื่อประโยชน์ตนและประโยชน์ของชาวโลกทั้งหลาย

ยกชั้น สร้างสิ่งอัศจรรย์แก่โลก

การที่ลูกได้รับพระราชทานเปรียญธรรม ๙ ประโยค มาในวันนี้ หลวงพ่อก็รู้สึกเช่นเดียวกับปีที่แล้ว คือสมหวังที่ลูกสอบได้ และมีนาคลวงเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังไม่ได้ตั้งใจอยู่ดี

ถ้าจะให้หลวงพ่อสมหวังและได้ตั้งใจ ลูกทั้งหมดที่ศึกษา พระปริยัติธรรมจะต้องสอบยกชั้นให้ได้ ซึ่งการยกชั้นนี้หลวงพ่อว่าเราอยู่ในวิสัยที่ทำได้

ถ้าลูกสอบยกชั้นได้ อะไรจะเกิดขึ้น จะเกิดสิ่งอัศจรรย์ในวงการคณะสงฆ์ สังฆมณฑลทั้งหมดจะเกิดการตื่นตัวขึ้นมา เมื่อความตื่นตัวที่จะศึกษาพระธรรมวินัยที่เก็บไว้เป็นภาษาบาลีเกิดขึ้น ศีลธรรมก็จะถูกยกขึ้นทั่วประเทศ ความตื่นตัวที่จะศึกษา พระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขยายไปทั่วประเทศ

สิ่งที่ตึงามก็บังเกิดขึ้น เป็นแบบอย่างของโลกทีเดียว ประเทศไทยจะมีสันติสุขเกิดขึ้น ประเทศเพื่อนบ้านหลายๆ ประเทศที่มีพระพุทธศาสนาก็จะตื่นตัว โดยเอาประเทศไทยเป็นแบบอย่างในการศึกษาพระธรรมวินัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แล้วจะเกิดการรวมตัวของชาวพุทธทั่วโลก หันมาสนใจศึกษาพระธรรมวินัย แม้ชาวโลกที่มีความรู้สึกว่าคุณไม่มีศาสนา ก็จะหันมาสนใจพระพุทธศาสนา

เพราะฉะนั้นสิ่งที่ลูกได้ทำในคราวนี้ และที่จะทำต่อไปในปีนี้
จึงไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยเลย เป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวพัน กันไปทั่วโลก
จึงเป็นความปรารถนาอย่างลึกๆ ที่อยู่ในใจของหลวงพ่อบว่า **อยาก**
ให้ลูกทุกคนที่เป็นนักศึกษาภาษาบาลี ได้สร้างสิ่งอัศจรรย์
ให้บังเกิดขึ้น

(๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๑)

ยกชั้น ขอยกพุทธศาสน์

● เตรียมพร้อมไว้เพื่อวันข้างหน้า

เป็นความปรารถนาของหลวงพ่ ที่อยากเห็นการสอบพระบาลียกชั้นทั้งหมดเป็นจำนวนเรือนร้อย ซึ่งไม่เคยบังเกิดขึ้นในโลก เราจะต้องสอบกันให้ได้ เพื่อช่วยกันสร้างประวัติศาสตร์ของโลก ในการศึกษาพระบาลี

ถ้าขาดการศึกษาพระบาลีแล้วอะไรจะเกิดขึ้น พระพุทธศาสนาก็จะเรียวลงไป เพราะไม่มีแผนผังในการดำเนินชีวิต ไม่มีตัวเทียบ การสืบทอดอายุพระพุทธศาสนานั้น จะมีแต่ปฏิบัติอย่างเดียวไม่ได้ จะต้องมิตัวเทียบในปริยัติด้วย

เมื่อสังฆมณฑลตื่นตัว หันมาเอาใจใส่ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ ต่อไปความตื่นตัวในการศึกษาพระบาลีก็จะค่อยๆ ขยายไปยังประเทศเพื่อนบ้านและทั่วโลก ตอนนี้อยู่ทุกองค์อาจยังมองไม่ออก แต่ต่อไปสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

พระพุทธศาสนาในยุคต่อไปนี้ จะเป็นยุคที่ชาวโลกเขาคืนตัวหันมาสนใจ ชาวโลกทั้งหลายกำลังแสวงหาสิ่งที่ดีอยู่ ถ้าเราไม่เตรียมตัวตอนนี้ ในขณะที่เขากำลังปรารถนาจะพบผู้ที่จะให้แสงสว่างได้ จะไปทำตอนนั้นก็ไม่ทันแล้ว เราต้องเตรียมตัวไว้ตั้งแต่ตอนนี้

ลูกทุกคน โดยเฉพาะลูกณร แม้เปลี่ยนนอกเราจะดูเป็นเด็กไร้เดียงสา ยังเป็นเยาวชนอยู่ แต่ความจริงแล้วภายในเราเป็นผู้ใหญ่ ลูกต้องหัดคิดว่า **อีกพันปีข้างหน้าพระพุทธศาสนาจะเป็นอย่างไร** ต้องเริ่มคิดกันแล้ว ฝึกคิดงานระดับโลกตั้งแต่ยังเป็นสามเณรอยู่อย่างนี้ อย่าไปคอยให้โต มันจะเข้าไป

ถ้าลูกณรคิดได้อย่างนี้แล้ว การที่จะทุ่มเทชีวิตจิตใจในการเป็นนักบวช จะศึกษาปริยัติ ปฏิบัติ เราก็จะได้ทำด้วยหัวใจ มีเป้าหมาย มีปณิธาน และมีอุดมการณ์

เพราะต่อไป **ลูกทุกคนจะต้องรับสืบทอดพระพุทธศาสนาต่อไปอีก เพื่อเป็นแสงสว่างแก่ชาวโลกจนกว่าชีวิตจะหาไม่**

สิ่งที่เรากำลังจะทำอยู่ทุกวันนี้ เป็นสิ่งที่ไม่เคยมีปรากฏในโลก และเป็นสิ่งที่สำคัญ ดังนั้นหลวงพ่อบอกให้ลูกทุกคน ทั้งลูกพระลูกณร ร่วมมือร่วมใจกับหลวงพ่อบอก ให้มีหัวใจดวงเดียวกัน สอดพระบาลียกขึ้นให้ได้จะ

● ยกขึ้น เพื่อยกพระพุทธศาสนา

ถ้าเรายกขึ้นได้ หลวงพ่อว่าสำนักเรียนต่างๆ ก็อยากจะยกขึ้นตาม แล้วก็จะเกิดการตื่นตัว สนใจที่จะศึกษาพระธรรมวินัย ศึกษาพระบาลีกันไปทั่วสังฆมณฑลเลย

หลวงพ่อก็ไม่ได้คิดจะแข่งอะไรกับใคร และได้มุ่งแต่จะยกย่องวัดพระธรรมกาย แต่มุ่งจะยกพระพุทธศาสนา ให้สูงขึ้นไป ยากให้สำนักเรียนต่างๆ ทั่วประเทศตื่นตัวที่จะเรียนให้ได้

เบรียญธรรม ๙ ประโยค ความคิดเกี่ยวกับการยกย่องพระพุทธศาสนา หลวงพ่อยากให้ลูกเณรหัดคิดตั้งแต่ยังเยาว์วัย เมื่อยังอายุน้อยๆ อยู่อย่างนี้

ต่อไป ลูกเณรจะต้องรับภาระพระพุทธศาสนาทั่วโลก ไม่ใช่เฉพาะสิ่งที่เรากำลังทำอยู่ แต่ต้องกรุยทางให้พระพุทธศาสนายืนยาวต่อไปอย่างน้อย ๑,๐๐๐ ปีข้างหน้า ทุกสิ่งทีสร้างขึ้นมาเพื่อ ๑,๐๐๐ ปีข้างหน้าทั้งนั้น

หลวงพ่อมองพระพุทธศาสนาว่า อีก ๑,๐๐๐ ปีข้างหน้าจะเป็นอย่างไร และกำลังฝึกลูกเณรขึ้นมาเพื่อจะรับภารกิจที่ยิ่งใหญ่นี้ต่อไป ดังนั้นหลวงพ่อก็อยากให้ลูกเณรทุกองค์อุทิศชีวิตเลยทุ่มตัวสร้างบารมีกันไป

หลวงพ่อก็ไม่ได้มองลูกเณรว่าเป็นเด็กนะจ๊ะ ลูกเณรเป็นเด็ก แต่เปลือกข้างนอก เพราะมาเกิดซ้ำเท่านั้นเอง แต่หลวงพ่อบอกว่า

ลูกเณรต้องมีหัวใจเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้นหลวงพ่อก็ไม่ได้คุยเหมือน
คุยกับลูกเณรที่เป็นเด็กๆ แต่คุยเหมือนคุยกับผู้ใหญ่ เพื่อจะ
ฝากความคิดนี้เอาไว้

อย่าเพิ่งคิดว่าเราเป็นเด็กอย่างเดียว ต้องคิดว่า **แม้ตอนนี้**
นี้ร่างกายเราจะเป็นเด็ก แต่จิตใจเราเป็นผู้ใหญ่ จะต้องรับ
ภารกิจต่อไปในอนาคต คิดอย่างนี้ทุกวันนะลูกนะ อย่าไปคิด
สนุกสนานแบบชาวโลกนะจ๊ะ

(๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๑)

● เมื่อใจยิ่งใหญ่ โลกก็เหลือใบนิดเดียว

ชาวจีนเขามีสุภาชิตอยู่บทหนึ่ง น่าสนใจทีเดียวนะ เขาบอกว่า **ฝึกซ้อมยิงธนูไว้ให้แม่นยำ ถ้าท่านป้าบินมา เราจะได้ท่านพะไล**

หมายความว่า เราจะต้องเตรียมฝึกซ้อม เตรียมตัวของเราตลอดเวลา เมื่อถึงวันที่เราเติบโตขึ้น และจะต้องรองรับงานใหญ่ เราก็จะมีความพร้อมในตอนนั้น

เมื่ออยู่กับลูกณรส่วนหนึ่งหลงพ้อเห็นลูกทุกองค์เป็นเด็กในกายหยาบ แต่อีกส่วนหนึ่งหลงพ้อเห็นลูกทุกองค์เป็นผู้ใหญ่ที่จะรองรับงานต่อไปในอนาคต

ดังนั้น ใครที่ยังไม่แน่วแน่ในเส้นทางของชีวิต ก็ให้ตั้งความคิดให้แน่วแน่ตั้งแต่ตอนนี้ อย่าไปยืนบนทางสองแพร่งว่า เราจะเดินเส้นทางนี้ดี หรือจะไปเดินอีกเส้นทางหนึ่งดี เลิกคิดเถอะนะลูกนะ

เส้นทางนี้เป็นเส้นทางที่ดีที่สุด ประเสริฐที่สุด ไม่มีเส้นทางไหนจะมาเสมอเหมือน

หลงพ่อนั่งรับแขกอยู่เรื่อยๆ แขกผู้หลักผู้ใหญ่ ที่มาจากชาวไทยและต่างประเทศ หลากๆ ท่านเป็นผู้ใหญ่ในระดับโลก สมบูรณ์เพียบพร้อมทุกอย่าง แต่ชีวิตที่ผ่านมา ไม่มีความสุขเลย

เขาแสวงหาสิ่งหนึ่งที่ขาดแคลนอยู่ แต่ก็ไม่รู้ว่าสิ่งนั้นคืออะไร จนมาได้คำตอบที่หลวงปู่แนะนำไป ได้มีโอกาสมาประพฤติปฏิบัติธรรมและรู้เป้าหมายของชีวิต

เพราะฉะนั้นเส้นทางที่ลูกเณรเดินอยู่นี้เป็นเส้นทางที่ดีที่สุดแล้ว ประเสริฐเลิศที่สุดแล้ว เพราะเป็นเส้นทางของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าตั้งใจเด็ดเดี่ยวอย่างนี้ เราก็จะมีกำลังใจในการที่จะศึกษาพระธรรมวินัย ศึกษาพระบาลี แล้วลูกจะเห็นว่า การยกขึ้นเป็นเรื่องเล็กๆ ไม่ใช่เรื่องใหญ่อะไรเลย

เมื่อใจของเราแน่วแน่ จิตใจของเรายิ่งใหญ่ โลก ก็เหลือใบนิดเดียว

ความคิดว่า “คนอย่างเราจะทำได้หรือ” หรือว่า “จะสอบได้หรือ” อย่างนี้เลิกคิดได้แล้ว

ขอให้ทุ่มเทชีวิตจิตใจในการศึกษาเล่าเรียน แล้วก็กล้าหาญพอที่จะหันมามองดูว่าเรามีข้อบกพร่องอะไร รีบแก้ไขตั้งแต่วันนี้ แทนที่จะท้อใจ แล้วความสำเร็จก็จะเกิดขึ้น

ความสำเร็จนั้นอยู่ที่เรา ถ้าจะเอา เราก็ได้ ถ้าไม่เอา เราก็ไม่ได้ เพราะฉะนั้น ตั้งใจให้ดีทุกองค์ เอาให้ยกขึ้นให้ได้เลยนะจะ

(๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๑)

● ความสำเร็งอยู่ที่ใจ

เราต้องลบทัศนคติผิดๆ ที่เห็นว่าบาสเป็นเลือนะจ๊ะ เพราะความสำเร็จทุกอย่างอยู่ที่ใจทั้งนั้น

ที่อินเดียมีโยคีอยู่ท่านหนึ่ง เขาเรียกกันว่า โยคีเสือ แต่เดิมเขาก็ไม่ได้เป็นโยคีหรอก เป็นชาวอินเดียธรรมดา รูปร่างก็เหมือนชาวอินเดียทั่วไป ไม่ใหญ่ไม่เล็ก

วันหนึ่งเขาเกิดมีความคิดขึ้นมาว่า เขาจะปล้ำเสือ จะจับเสือด้วยมือเปล่า ไม่ใช่เสือในสวนสัตว์ และไม่ใช่เสือในละครสัตว์ที่เขาฝึกมาอย่างดีแล้วนะ แต่เป็นเสือลายพาดกลอนตัวใหญ่ๆ ในป่าของอินเดีย

ปกติ เสือมันมีอำนาจอยู่ในตัวนะ ขนาดเสือสตัฟฟ์ที่ตายแล้ว เขาเคยทดลองเอาสุนัขโยนไปต่อหน้ามัน สุนัขก็ร้องเอง แล้วนอนอยู่ตรงนั้นเลย โยนไปที่ไร ร้องเองทุกที แล้วก็นอนอยู่หน้าเสือสตัฟฟ์ตรงนั้นแหละ มันแพ้กันจริงๆ

แต่ชายหนุ่มคนนี้เขามีความคิดที่จะจับเสือด้วยมือเปล่า แล้วเขาก็ทำได้สำเร็จหลายครั้งที่เดียว จับแล้วก็เอาเข้ากรง

เคยมีคนเข้าไปถามเขาว่า เสือมันน่ากลัว ทำไมจึงใช้มือเปล่าจับได้ เขาก็บอกว่า เขาไม่เคยเห็นว่ามันเป็นเสือเลย เขาเห็นเป็นแมว

คนนั้นถามต่อว่า เคยบาดเจ็บบ้างไหม

เขาบอกว่า มีเหมือนกัน บางครั้งก็บาดเจ็บ

คนก็ถามต่อว่า ทำไมบาดเจ็บ

เขาตอบว่า เพราะวันนั้นเห็นมันเป็นเสือ พอเห็นเป็นเสือ ก็รู้สึกกลัว ที่เรียกว่า **โยคีเสือ** ส่วนหนึ่งก็เพราะกิตติศัพท์ในการจับเสือ

วันหนึ่ง บารมีของเขามาถึงหรืออย่างไรก็ไม่ทราบ มีโยคีท่านหนึ่งออกมาจากป่า รูปร่างผอม ตัวเล็กๆ สะพรุ้ง ด้วยเส้นเอ็นไปยืนอยู่หน้าบ้านของเขา ยืนเฉยๆ เขานึกว่าขอทาน ก็ไล่ไป

โยคีก็ไม่ไป กลับพูดดีๆ ว่า “มันถึงเวลาแล้วที่จะต้องมารับลูกเข้าไปอยู่ในป่า” แล้วก็ยืนอยู่ตรงนั้น ไม่ยอมไป

คนจับเสือชักหงุดหงิด พูดไม่รู้เรื่อง จะจับโยคีตัวบางๆ เล็กๆ โยนออกไป เพราะตัวเองเคยจับเสือได้ แต่โยคินั้นนั่งนิ่งๆ เอามือเหี่ยวๆ ผอมๆ นั้นจับข้อมือของคนจับเสือแล้วจูงเข้าป่าไปเลย

เขาบอกว่า มันไม่มีแรงเลย พอถูกโยคีจับ ก็ไม่มีแรง เดินตามเข้าป่าไปเลย เป็นสิ่งอัศจรรย์ที่เดิวนะจ๊ะ ทุกอย่างอยู่ที่ใจ

หลวงปู่เคยคุยกับฤๅษีท่านหนึ่ง ผมยาว หนวดเครายาว เขารั้งไปบนน้ำได้

หลวงพ่อก็ถามว่า เอ๊ะ! ท่านฤๅษี ทำไมวิ่งไปบนน้ำได้
ท่านฤๅษีก็บอกว่า ไม่ได้เห็นเป็นน้ำหรอก เห็นเป็นดิน ถ้า
เห็นเป็นน้ำแล้วใครจะล้าวิ่ง

เห็นไหมล่ะ ทุกอย่างอยู่ที่ใจทั้งนั้น

ดูหลวงพี่ของเราสิ เดียวนี้เรามีประโยชน์ ๙ ถึง ๗ องค์
แล้ว และมี ๒ องค์ไม่เคยสออตกลเลย เป็นนาคหลวงด้วย หลวงพี่
ท่านทำมาแล้ว หลวงพ่อก็จึงเชื่อว่า ลูกเณรต้องทำได้เหมือนกัน เป็น
ความรู้สึกลึกๆ ของหลวงพ่อยู่ตลอดเวลาว่า ลูกเณรทำได้ เมื่อ
หลวงพ่อก็เชื่อเรา เราก็ต้องเชื่อตัวเราเองว่าเราทำได้ มีอะไรที่เป็น
ช่องโหว่ของเรา เราก็แก้ไขข้อบกพร่องให้หมด ดูแลตัวของเราให้ดี

ถ้าต่างคนต่างดูแลตัวเอง พร้อมใจกันสอบได้ เราก็
ยกชั้น เป็นสิ่งที่อยู่ในวิสัยที่เราจะทำได้ล่ะลูกนะ

เราไม่จำเป็นต้องเอาความท้อมาใช้ในตอนนี เพราะเอา
ใช้มันก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร

เราต้องเอาความคิดว่า “เราทำได้” มาใช้ นะจ๊ะ

(๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๑)

● สอบยกชั้น สิ่งมหัศจรรย์ที่เป็นไปได้

ทำอะไรเราจึงจะสอบได้ยกชั้น หลวงพ่อว่าลูกเณรทำได้นะ ถ้าตั้งใจให้ดีๆ

คำว่า “เป็นไปได้” นี้ หลวงพ่อไม่ค่อยชอบ เพราะหลวงพ่อ เชื่อว่า **มนุษย์สามารถพัฒนาได้** แม้แต่คนโง่ที่สุด ก็กลับฉลาดที่สุดได้ อย่างพระจุลบันถก แค่คาถาเดียว ๔ บาท ก็ท่องไม่ได้ ยังกลายเป็นผู้ที่ฉลาดที่สุดได้

คนเดินดินยังสามารถเหาะเหินเดินอากาศ ทรงอิริยาบถได้

หรือเหล็กซึ่งเป็นของหนัก เขายังสามารถเอาไปทำเป็นเรือให้ลอยน้ำได้ เอาไปทำเป็นเครื่องบินลอยบนท้องฟ้าได้

ดวงจันทร์ที่ถือว่าสุดไกลทีเดียว อยู่สูงจนกระทั่งมีวันไหว้พระจันทร์ มนุษย์ก็ยังส่งจรวดไปลงดวงจันทร์ได้

เพราะฉะนั้น หลวงพ่อจึงเชื่อว่า อะไรที่ยังอยู่ในโลกมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการสอบบาลี หรือทำอะไรก็ตาม ต้องเป็นไปได้

(๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๑)

● ยกชั้น ๓ ป.

ในขณะนี้ เรามีหัวใจร่วมกันระหว่างพ่อกับลูกว่า **เราจะตั้งใจศึกษาปริยัติกันให้ยกชั้น** แต่หลวงพ่อก็บอกว่า การยกชั้นนั้นไม่ใช่มีเฉพาะปริยัติเท่านั้น ต้องยกชั้นในการปฏิบัติด้วย

ความหมายของคำว่า **“ยกชั้น”** นั้น ลึกซึ้งทีเดียว ทั้งปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ต้องยกชั้นให้หมด ถ้าทำกันได้อย่างนี้ เราจะเป็นหัวใจของโลก เป็นธงชัยของโลก เป็นกำลังใจของหมู่คณะ ของญาติโยมและสาธุชนทั้งหลาย

วันนี้ หลวงพ่อขอฝากคำว่ายกชั้น ให้ลูกทุกคนได้ไปพิจารณาให้ลึกซึ้งมากกว่าที่เราเข้าใจแต่เดิม ขออำนาจแห่งบุญทั้งหมดส่งผลให้ลูกทุกคนยกชั้นทั้งปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ กันเป็นอัครรยเลณนะจะ

(๗ พฤษภาคม ๒๕๔๑)

● สำคัญที่ความตั้งใจ

หลวงพ่อบอกว่าการสอบยกชั้นนี้ เราทำได้ ไม่ยากอะไรหรอก แต่เราต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติเสียใหม่ คำว่า “ไม่ได้” เลิกคิดได้เลย

มีนักว่ายน้ำของโลกคนหนึ่ง ที่เป็นดารารายการ ชื่อ **เอสเธอร์ วิลเลียม** ตอนเด็กๆ เขาเป็นคนพิการนะจ๊ะ เป็นโปลิโอ แต่เขาตั้งใจไว้ว่า จะต้องเป็นแชมป์ว่ายน้ำ แล้วก็กลายเป็นดารารายการด้วย

เขาตั้งใจฝึกฝนตัวเองด้วยใจที่มุ่งมั่นว่าจะต้องเป็นให้ได้ แล้วก็ลงมือฝึกเลย ฝึกมาตลอด ขาของเขาที่เคยลีบเพราะเป็นโปลิโอ ก็กลับแข็งแรงขึ้น หายเป็นโปลิโอและแข็งแรงด้วย

ในที่สุดเขาก็ได้เป็นแชมป์ว่ายน้ำ วันหนึ่งมีแมวมองมาเห็น เข้า เห็นรูปร่างหน้าตาดี ก็เลยเอามาเป็นนางเอก เป็นดารารายการ ที่ได้รับรางวัลตุ๊กตาทอง

หลวงพ่อบอกว่าทุกอย่างอยู่ที่เรานะจ๊ะ โลกแล้วแต่เรา เราจะทำอย่างไร เดียวก็ได้ทั้งนั้น อยู่ในวิสัยที่เราทำได้ อย่าง **คุณ เฮเลน เคลเลอร์** ตาบอด หูหนวก เป็นใบ้ สามอย่างพร้อมกัน โดยกำเนิดเลย แต่สิ่งเหล่านี้ก็ไม่นับอุปสรรค ในที่สุดเขาก็เป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียง

การสอบพระบาลีก็เช่นเดียวกัน อยู่ที่ว่าเราตั้งใจอยากจะเป็นอย่างนั้นไหม ถ้าเราตั้งใจจะสอบได้ ตั้งใจจะยกชั้น หลวงพ่อว่าเราทำได้ ถ้าเรามีความตั้งใจอย่างแท้จริง ไม่ใช่ความตั้งใจกำมะลอ หรือแค่ชั่วคราว

เราต้องกล้าหาญที่จะดูข้อบกพร่องของตัวเองว่า อยู่ตรงไหน ไม่ต้องกลัวเลย ถ้าเรากล้าหาญและมีความตั้งใจที่จะดู เดียวเราจะเห็นข้อบกพร่องของเรา

เมื่อเห็นแล้วก็ปรับปรุงแก้ไข ตั้งใจให้แน่วแน่ไปเลย ว่า เราจะต้องสอบผ่านให้ได้ เดียวเราก็จะสอบได้ ไม่ยากอะไร ถ้าเราตั้งใจจริง ก็ต้องสมความปรารถนาจนได้ และหลวงพ่อก็หวังว่าลูกทุกคนจะสร้างประวัติศาสตร์ของโลกนะคะ

(๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๑)

● คิดให้ใหญ่

ให้มีอัครยาชัยมองโลกเล็กเท่ากับผลมะขามป้อมที่วางไว้บนฝ่ามือ หลวงพ่อยกให้ลูกเณรทุกคนมีอัครยาชัยอย่างนี้ก็จะมองโลกเล็กเท่ากับผลมะขามป้อมที่วางไว้บนฝ่ามือ คืออย่าไปดูว่ามันใหญ่ ให้ดูว่ามันเล็กนิดเดียว แล้วก็คิดต่อไปว่า จะทำให้โลกใบนี้ใสเหมือนดวงธรรมภายในของเรา คำว่า “โลกใบนี้” ก็คือชาวโลก ต้องให้ใสๆ อย่างนี้ ต้องคิดใหญ่ๆ เอาไว้เลยว่า เราจะทำให้ชาวโลกทุกคนเข้าถึงธรรมกายให้ได้

การที่เราคิดอะไรใหญ่ๆ จะทำให้หัวใจเราใหญ่นะจะใจเราจะขยายแบ่งบานออกไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด และกำลังใจจะเข้มแข็งกว้างขวาง จะมองไม่เห็นอะไรเป็นอุปสรรค ในใจเราจะมีแต่คำว่า ทำอย่างไรจะบรรลุเป้าหมาย ทำอย่างไรทุกคนจะเข้าถึงธรรมกาย ใจจะคิดอย่างนี้

เมื่อเรามีความคิดว่าไม่มีสิ่งใดเป็นอุปสรรค แล้ว จิตใจเราจะมีพลังอย่างมหาศาล เราจะไม่เสียเวลามาสนใจเรื่องปลีกย่อย เรื่องวิตกกังวล เรื่องเครียด หรือเรื่องกระจุก กระจิก จะมุ่งไปที่เรื่องหลักเลย คือเป้าหมายของเราที่จะให้ทุกคนในโลกเข้าถึงธรรมกาย

(๑๘ มีนาคม ๒๕๓๖)

ศึกษาพระธรรมวินัย

๑๓ ป. สืบต่อพุทธศาสน์

การที่พระพุทธศาสนาจะสืบทอดต่อมาเป็นที่พึงแก่มนุษย และเทวดานั้น จะต้องประกอบไปด้วย ๓ ป. คือ **ปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธ** รวมทั้งเทศนาด้วย แต่หลักใหญ่ๆ นั้น คือ ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ๓ อย่างนี้เป็นหลักสำคัญให้พระพุทธศาสนาได้ สืบทอดมาเป็นที่พึงแก่มนุษยและเทวดาจนกระทั่งถึงเราในปัจจุบันนี้

ปริยัติ ได้แก่การศึกษารธรรมวินัยในภาคทฤษฎี เพื่อให้ เข้าใจแจ่มแจ้งถึงวิธีการปฏิบัติที่จะนำตัวเราให้หลุดพ้นจากกิเลส อาสวะ หลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวง

ปฏิบัติ คือการนำวิธีการที่ได้ศึกษาทางปริยัติจน กระทั่ง เข้าใจแจ่มแจ้งดีแล้วมาปฏิบัติด้วยตัวของเราเอง ให้ได้เข้าถึง ตามที่ได้ศึกษามานั้น

ปฏิเวธ คือผลแห่งการปฏิบัติ

เทศนา ก็คือการถ่ายทอดประสบการณ์ภายใน หรือธรรมปฏิบัติที่ได้เข้าถึงนั้นให้แก่ผู้มีบุญทั้งหลาย พระพุทธศาสนาจึงสืบทอดมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้

(๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๐)

● ความสำคัญของการศึกษาพระธรรมวินัย

คนเราที่เกิดมาในโลกนี้ หากไม่รู้ว่า **ชีวิตคืออะไร มาจากไหน มาทำไม และเป้าหมายของชีวิตอยู่ที่ไหน จะเข้าถึงได้ด้วยวิธีการอย่างไร** ก็จะดำเนินชีวิตผิดพลาดล้มเหลวได้

การดำเนินชีวิตที่ผิดพลาดนั้นเป็นอันตรายอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้พลัดตกไปสู่อบายภูมิ คือ ไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน เป็นเปรต อสุรกาย หรือสัตว์นรก เป็นเวลายาวนาน

การมีชีวิตอยู่ในอบายภูมินั้น เป็นความทุกข์อย่างยิ่ง เพราะจะต้องทนทุกข์ทรมานอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่างเว้นเลยแม้แต่อนูวินาทีเดียว

ส่วนชีวิตของสัตว์เดรัจฉานซึ่งเรายังพอมองเห็นได้ด้วยตาเนื้อนั้น แม้จะเป็นความทุกข์ที่ผ่อนคลายลงมาแล้ว ก็ยังมีความทุกข์ทรมานอยู่ ต้องมีชีวิตอยู่ด้วยความอดอยาก เบียดเบียนกัน มีความหวาดระแวงภัยอยู่ตลอดเวลา และเมื่อได้กลับมาเป็นมนุษย์ เพราะกรรมนั้นเบาบางลง ก็จะเป็นมนุษย์ที่มีชีวิตอยู่ด้วยความทุกข์ทรมาน

กว่าจะมีโอกาสมาพบผู้รู้ ผู้รู้แจ้งเห็นจริงอย่างพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น ยากนักทีเดียว เพราะเหตุนี้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงตรัสเอาไว้ว่า การเกิดเป็นมนุษย์เป็นของยาก และการที่จะได้

มาพบพระพุทธเจ้า ได้ฟังธรรม ได้ปฏิบัติธรรม และเข้าถึงธรรม
ยิ่งยากกว่า

มีเพียงพระธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เท่านั้น ที่จะเป็นประจักษ์แสงสว่างส่องทางชีวิต ให้เราดำเนินวิถี
ชีวิตในโลกนี้อย่างถูกต้อง นำมาซึ่งประโยชน์ และความสุขใน
ปัจจุบัน จนกระทั่งละโลกไปแล้วก็มีความสุขตลอดเวลา และถ้ามี
บารมีแก่กล้าก็ทำให้เข้าถึงบรมสุข คือ อายตนิพพานได้

เพราะพระธรรมวินัยมีความสำคัญอย่างนี้ คณะสงฆ์ จึงได้
กำหนดให้มีการศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรม เพื่อสืบทอดพระ
ธรรมวินัยต่อกันมา เป็นการสืบอายุพระพุทธศาสนา โดยมีการ
สอบเทียบความรู้กัน แล้วเลื่อนชั้นขึ้นไปตามลำดับ

(๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๐)

● นักบวชคือหัวใจของชาวโลก

หลวงพ่อยากจะส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าจน กระทั่งเจาะลึกไปถึงคำสอนดั้งเดิมในพระพุทธศาสนา **อย่ากลัวว่าเราจะรู้ไม่ทันโลก แต่เรากำลังจะเรียนรู้เพื่อความเป็นนักบวชที่เป็นหัวใจของชาวโลก**

เพราะเมื่อศึกษาจนรู้แจ้งและสามารถนำมาประพฤติปฏิบัติเต็มความบริสุทธิ์ให้กับตนเองอยู่เสมอ ก็จะได้ชื่อว่าเป็นเพื่อนาบุญของโลก เป็นศูนย์รวมศรัทธา และย่อมจะเป็นผู้ชี้แนะแนวทางอันประเสริฐ ให้แก่ชาวโลกได้

(๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๑)

๑๐ การศึกษาตามพุทธประสงค์

การเรียนพระปริยัติธรรมนั้น หลวงพ่อไม่ยากให้เรียน เพียงแค่หวังให้สอบได้เท่านั้น แต่ต้องหวังว่า เราจะได้ความรู้จากพระปริยัติธรรมนั้น มาสอนตัวของเราให้เป็นพระที่สมบูรณ์ อย่างนี้จึงจะถูกต้องตรงตามพุทธประสงค์

พระธรรมวินัยนั้น เป็นตัวแทนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่เดียว การศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมจึงต้องเรียนด้วยความเคารพ เคารพในคำสอนของพระบรมศาสดา เคารพในผู้สอน เคารพในตัวของเราเองที่จะเป็นนักเรียนที่ดี

หากเราเรียนอย่างนี้จึงจะเรียกว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาพระปริยัติธรรม คือศึกษามาเพื่อปฏิบัติ นำสิ่งที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมานั้นมาตรวจตราสอนตัวของเราเอง มีสิ่งใดที่เรายังไม่บกพร่อง ก็ทำสิ่งนั้นให้สมบูรณ์ขึ้น

หากทำแบบนี้ได้ การบวชในภพนี้ชาตินี้ก็สมปรารถนา เราจะเป็นพระที่สมบูรณ์ทุกวันทุกคืนทีเดียว บุญกุศลก็จะเกิดขึ้นแก่ตัวเราเอง แก่โยมพ่อโยมแม่ แก่หมู่ญาติทั้งที่มีชีวิตอยู่และที่ละโลกไปแล้ว แก่สรรพสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงที่ไม่มีประมาณ และแก่ผู้ที่จะมาในภายหลังกที่จะได้ยึดถือเป็นแบบแผนต่อไป

๑ การศึกษาสำหรับผู้ครองผ้ากาสาวพัสดร์

ตอนนี้ ในวงการพระพุทธศาสนาในประเทศไทยของเรามี
สองความคิดที่แตกต่างกันอยู่

ความคิดที่หนึ่ง เขาถือ ว่านักบวชอย่างลูกณเณรนี้ ถือเป็นผู้
ด้อยโอกาส คือไปทางโลก ไม่ได้แล้วจึงมาบวช บวชเรียนแล้วก็
ลาสิกขาไป

แต่หลวงพ่อก็ไม่คิดอย่างนั้น หลวงพ่อคิดว่า **ผู้ที่มาเป็น
นักบวชต้องเป็นผู้มีบุญ** ไม่ว่าจุดกำเนิดของชีวิตจะเริ่มต้นมาจาก
ตรงไหน ระดับไหน

ตั้งแต่สมัยพุทธกาล ผู้ที่จะเข้ามาสู่ร่มเงาของพระพุทธ
ศาสนาก็มาจากทุกระดับเลย จากจุดกำเนิดชีวิตที่หลากหลาย จาก
ท้องถิ่น มหาเศรษฐี จนถึงพระราชามหากษัตริย์ ก็รวมมาอยู่ในที่
เดียวกัน เหมือนน้ำที่ไหลมาจากห้วย หนอง คลอง บึง พอลงไป
อยู่ในทะเลก็มีรสเค็มเป็นอันเดียวกัน

เพศนักบวชถือว่าเป็นสุดยอดของผู้มีบุญ และทราบได้
ที่เรายังอยู่ในเพศของนักบวช ครองผ้ากาสาวพัสดร์ สิ่งที่เราจะ
ศึกษามีเพียง ๓ อย่างคือ ไตรสิกขา ได้แก่ ศีล สมาธิ ปัญญา
ไม่ใช่ศาสตร์อย่างอื่นเลย ต้องมาเรียนพระธรรมวินัย และเรียน
เพื่อการพ้นโลก

ถ้าไม่ได้ครองผ้ากาสาวพัสตร์ เราจะไปศึกษาอะไรก็ได้ แต่
ถ้าเราครองผ้ากาสาวพัสตร์ ฉันทตอาหาร บริโภคปัจจัยสี่ที่ญาติ
โยมเขาเอาชีวิตเป็นเดิมพัน อาบเหงื่อต่างน้ำ กว่าจะได้ปัจจัยสี่
มาถวายเราด้วยศรัทธา โดยหวังจะเอาบุญจากเรา แล้วสนับสนุน
เราให้ประพฤติพรหมจรรย์

อย่างนี้ ก็ต้องศึกษา ศิล สมาธิ ปัญญา เพื่อมุ่งไปสู่อาย
ตานิพพาน นี่คือวัตถุประสงค์ที่แท้จริง

(๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑)

● ภาษาอังกฤษเพื่อเผยแผ่พระธรรมวินัย

ชาวโลกกำลังต้องการสามเณรที่สมบูรณ์ไปด้วย ๓ บ. วัดพระธรรมกายจะต้องสร้างสามเณรที่โลกต้องการให้ได้

หลวงพ่อยังหวังตลอดเวลาว่า **อยากให้ลูกเณรมีความรู้ภาษาอังกฤษ** ลูกเณรยังอยู่ในวัยขนาดนี้ กำลังทรงจำได้ดี ต้องกล้าพูด กล้าแสดงออก ซึ่งลูกเณรจะทำได้ดีในช่วงนี้ ถ้าผ่านวัยนี้ไปแล้ว เดี่ยวจะล้าเสียก่อน

ลูกเณรทุกคนต้องฝึกภาษาอังกฤษให้ได้ ไม่อย่างนั้นความรู้ที่เรามีอยู่จะมีประสิทธิภาพไม่เต็มที่ เพราะจะใช้ได้เฉพาะกับคนไทยเท่านั้น ขยายต่อไปไม่ได้ แม้เราไม่ได้ตระหนักรู้ก็เหมือนตระหนั เพราะพูดกันไม่รู้เรื่อง สื่อสารกันไม่ได้

ผู้ที่มีกิเลสน้อยยังมิอยู่ในโลกนี้อีกเยอะ ที่อยากรับฟังคำสั่งสอนจากลูกเณร แต่เขาจะพลาดโอกาสถ้าลูกเณรสื่อสารกับเขาไม่ได้ หลวงพ่ออยากให้สื่อสารกันได้ ในเมื่อเรามีสิ่งที่มีคุณค่าอยู่ในตัว

สิ่งที่มีคุณค่ามากที่สุดในโลกตอนนี้อยู่ในเมืองไทยนี้จะคือ พระพุทธศาสนา

เพราะฉะนั้นลูกเณรต้องขวนขวาย ทำตัวของเราให้สมบูรณ์พร้อมที่จะเปิดเผยสิ่งที่มีคุณค่าต่อชาวโลก นี่คือนสิ่งที่หลวงพ่อยกอยากให้เกิดขึ้นในยุคนี้ ยุคที่เรากำลังแข่งแรงกันอยู่ ทুমให้สุดตัว

เลย ศึกษา ฝึกฝน สั่งสอน ปกป้องพระพุทธศาสนา ทำให้เต็มทีเลย แล้วขยายไปทั่วโลก

ลองคิดดูว่า ถ้าลูกเณรทุกองค์ปฏิบัติธรรมเข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน แดกฉานในพระไตรปิฎก แล้วยังมีความสามารถในภาษาอังกฤษ สามารถถ่ายทอดวิชชาธรรมกายผ่านภาษาอังกฤษได้ด้วย

ลูกเณรคิดว่าอะไรจะเกิดขึ้น เราจะขยายพระพุทธศาสนาได้รวดเร็วเลย เพราะสื่อสารกันได้ แล้วในไม่ช้าสันติสุขที่แท้จริงก็จะเกิดขึ้นแก่โลก

(๑๘ มีนาคม ๒๕๓๖)

● ตกลงไปพร้อมกัน

ปริยัตินี้เป็นทางผ่าน เป็นแบบแผน หรือเป็นแผนผัง ให้เราได้ศึกษาว่า ในภาคทฤษฎีนั้นเป็นอย่างไร เพื่อที่จะก้าวไปสู่การปฏิบัติ

แล้วเราจะได้นำมาเทียบเคียงกันว่า สิ่งที่เราปฏิบัติแล้ว ได้รู้ได้เห็นนั้น ถูกต้องตามทฤษฎีไหม ถ้าถูกต้อง เหตุกับผลตรงกัน การปฏิบัติของเราก็ใช้ได้

เพราะฉะนั้น **ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ จะต้องไปพร้อมๆ กัน** จะแยกอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ จะรักปริยัติแต่เว้นการปฏิบัติก็ไม่ได้ จะรักการปฏิบัติแล้วทิ้งปริยัติก็ไม่ได้

หลวงพ่ोजึงมักจะย้ำบ่อยๆ ว่า **หลวงพ่อยากให้ลูกทุกคนเป็น นักบวช ๓ ป.** คือ สมบูรณ์พร้อม ทั้งปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ เพื่อตัวของเราเองจะได้เข้าถึงที่พึ่งภายใน แล้วหลังจากนั้นจะได้เป็นที่พึ่งของผู้อื่นด้วย

ยังมีชาวโลกอีกมากมาย ที่ไม่เคยรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งที่มีอยู่ภายในตัวเอง เขาไม่เคยเฉลียวใจด้วยซ้ำไปว่า ในตัวของเขา นั้นมีธรรมกายอยู่ เพราะไม่ได้เฉลียวใจอย่างนี้ ชีวิตจึงมีแต่ความทุกข์ทรมาน ได้แต่ดำเนินชีวิตไปเรื่อยเปื่อย ไม่มีเป้าหมาย

เมื่อตายแล้วก็มักจะตกไปสู่อบาย ผู้ที่ไปสู่สุคตินั้นมีน้อยมาก เปรียบเหมือนเขาโค ส่วนผู้ที่ไปตกนรกนั้นมีเป็นจำนวนมาก เหมือนชนโค

เขารอเราอยู่นะจ๊ะ ดังนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่ของเรา **เมื่อ**
เรารู้แล้ว เห็นแล้ว เราจะได้เป็นผู้ให้แสงสว่างแก่ชาวโลก มี
ความรู้อะไรในตัวเราก็แบ่งปันเป็นธรรมทานแก่เขา เขาจะได้
ปฏิบัติได้ถูกต้อง คำว่า **เทศนา** จึงตามมา

ถ้าเขาเป็นคนไทย เราก็ใช้ภาษาไทยในการเทศน์สอน แต่
หากเขาเป็นชาวต่างชาติ เราก็ต้องใช้ภาษาต่างชาติ ซึ่งชาวโลกถึง
๗๐ เปอร์เซนต์ เขาใช้ภาษาอังกฤษ เราจึงต้องเป็นภาษาอังกฤษ
ด้วย

เพราะฉะนั้น **ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ เทศนา และภาษา**
อังกฤษ จะต้องไปพร้อมๆ กัน

(๗ พฤษภาคม ๒๕๔๑)

● นาคหลวง

การได้เป็นนาคหลวง คือการได้รับพระราชทานอุปสมบทจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นสิ่งที่ได้ยากอย่างยิ่ง เมื่อได้รับพระราชทานแล้ว ก็หมายความว่าบัดนี้เราได้เป็นข้าราชการของพระองค์ด้วย จะต้องอุทิศตนรับใช้สนองพระองค์ในด้านพระพุทธศาสนาจนกว่าชีวิตจะหาไม่

พระรูปใดที่**สมเด็จพระบวรมหิตลพราชสมภารเจ้า** ทรงอัญชลีบูชาแล้ว แสดงว่าทรงยอมรับว่าองค์นี้เป็นเนื่อนาบุญเพราะฉะนั้นลูกเณรต้องรักษาเกียรติอันนี้เอาไว้ให้ดี รักษาบุญลามเอาไว้ให้ดียิ่งกว่าชีวิต

เมื่อเป็นนาคหลวงแล้ว จะต้องมีความสูงส่งตามไปด้วย สิ่งใดที่จะทำให้คุณธรรมสูงขึ้น เป็นพระที่สมบูรณ์ขึ้น ก็ให้ลูกทำสิ่งนั้น สิ่งใดที่จะทำให้ตกต่ำก็พึงเว้นเสีย ให้ตั้งใจทำสิ่งนี้ให้ดี จะได้เป็นที่ปลื้มปิติสมนัสแด่พระองค์ท่านและทุกๆ คน

การทำความดีนั้น ความดีก็เกิดขึ้นแก่ตัวของเราเป็นอันดับแรก ส่วนคนอื่นก็มีส่วนที่จะรองรับกันถัดๆ มา เพราะฉะนั้นลูกต้องรักษาความดีนี้ให้ยิ่งๆ ขึ้นไป อย่าให้ตกต่ำลงมา

ชีวิตตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ให้ลูกยึดแบบของหลวงพ่อดำปากน้ำภาษีเจริญ ที่ท่านปฏิบัติเป็นแบบแผนไว้ให้เป็นอย่าง

ดี คือเมื่อท่านบวชได้วันหนึ่ง รุ่งขึ้นอีกวันหนึ่งก็ปฏิบัติธรรมเรื่อยไป ไม่เคยขาดเลยแม้แต่วันเดียว จนกระทั่ง หมดอายุขัย

ท่านเป็นแบบอย่างที่ดี ที่ลูกจะต้องยึดถือเอาไว้เป็นแบบฉบับ ย่ำเท้าตามท่าน ท่านก้าวเท้าซ้าย เราก็ก้าวเท้าซ้าย ท่านย่างเท้าขวา เราก็ย่างเท้าขวา เดินตามรอยท่านไป ทั้บรอยเท้ากันไปเลย จะได้เป็นเนืองนิตย์ของโลก เป็นประโยชน์ต่อชาวโลกทั้งหลาย

ตั้งแต่นั้นนี้เป็นต้นไป ภารกิจของลูกเกี่ยวกับการศึกษาพระปริยัติธรรมได้สิ้นสุดไปในระดับหนึ่งแล้ว

สิ่งที่ลูกจะต้องทำต่อไปก็คือ นำสิ่งที่ได้ศึกษาเล่าเรียนจากพระปริยัติธรรมนั้นมาสอนตัวของเราเอง ให้เป็นพระที่สมบูรณ์ เป็นพระอริยเจ้าต่อไป ให้สมกับพุทธประสงค์ ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนเอาไว้

(๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๐)

● เปรียบณธรรมคู่คุณธรรม

เมื่อลูกมีเปรียญธรรมสูงขึ้น คุณธรรมก็ควรสูงขึ้นตามมา ด้วย ให้มีกาย วาจา ใจ สะอาด บริสุทธิ์ ผ่องแผ้ว เป็นพระที่ สมบูรณ์ยิ่งๆ ขึ้นไป

อย่าให้เปรียญธรรมที่เราได้มานั้นเป็นประจูดของ วัฏฏะ คือกิดขวางหนทางไปสู่อายตณนิพพาน

อย่าได้เกิดมานะทิฐิว่า เราได้เปรียญธรรมประโยคสูงๆ แล้ว มีความรู้มากกว่าครูบาอาจารย์ของเรา ซึ่งบางท่านก็ไม่ได้ ศึกษาพระปริยัติธรรม จะด้วยเหตุผลอันใดก็ตาม หรือบางท่าน ได้ศึกษาแต่ว่ามีเปรียญธรรมต่ำกว่าเรา อย่าให้มานะทิฐิเกิดขึ้น จนกระทั่งคุณธรรมในตัวของเราลดลง

ตรงกันข้าม ยังมีเปรียญธรรมสูงขึ้น ยังต้องมีความรู้สึก ว่าเราจะต้องมีความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อครูบาอาจารย์เพิ่มขึ้น

นั่นคือความน่ายกอย่างหนึ่ง เป็นการแสดงออกซึ่งคุณธรรม ที่สูงขึ้น และจะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนสหธรรมิกทั้งหลาย

(๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๐)

● การศึกษาที่ต่อเนื่อง

ขอให้ลูกคิดเสมอว่า เปரியัตถธรรม ๙ ประโยคที่เรียนจบนี้ เป็นเพียงหลักสูตรที่ทางคณะสงฆ์กำหนดเอาไว้

แต่ยังมีสิ่งที่เราจะต้องศึกษาต่อไปอีกว่า ทำอย่างไร
กิเลสอาสวะในตัวของเราจึงจะหมดสิ้นไปได้

ต้องคิดอย่างนี้นะจ๊ะ แล้วมุ่งหน้าปฏิบัติธรรมให้เต็มที่ ให้
ไปถึงจุดแห่งความบริสุทธิ์บริบูรณ์ให้ได้

(๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๐)

เรียนอย่างไรให้ได้

๑ เรียนด้วยความกระหายใคร่รู้

ลูกเณรอยู่ในสภาวะที่มีความพร้อมทุกอย่างเลยในการศึกษาพระธรรมวินัย เพราะมาทางลัด ได้มาบวชตั้งแต่เยาว์วัย แล้วได้เข้ามาสู่สถานที่ที่สมบูรณ์ไปด้วยปัจจัยสี่อันควรแก่สมณบริโศค ควรแก่นักบวช

ถ้าหลวงพ่เป็นลูกเณร หลวงพ่อจะตั้งใจเรียนด้วยความกระหาย อยากจะรู้ว่า พระพุทธเจ้าสอนอะไร

จะเรียนด้วยความเคารพ คือ ตระหนักถึงคุณค่าของคำสอนว่าจะมีข้อแนะนำที่ดีๆ ที่เมื่อเราได้ประพฤติตามแล้ว จะเป็นอย่างพระพุทธเจ้า คือ เป็นผู้สมบูรณ์ ด้วยวิชาและจรณะ เข้าถึงวิชา ๓ อภิญญา ๖ จรณะ ๑๕

(๒๑ เมษายน ๒๕๓๙)

● เหมือนสามเณรหูลำเม็ดทราย

ให้ทำเหมือนสามเณรหูลำเม็ดทราย แล้วตั้งใจว่า **จะต้องศึกษาพระธรรมวินัยของพระผู้มีพระภาคเจ้าให้ยิ่งๆ ขึ้นไป ให้มากกว่าเม็ดทรายนี้**

ลูกเณรต้องเรียนอย่างนี้นะจ๊ะ กระแสธารแห่งบุญจะได้บังเกิดขึ้นในกลางกาย กลางใจของลูกเณรทุกองค์ กาย วาจา ใจ ลูกเณรทุกองค์จะบริสุทธิ์ เพราะกระแสแห่งความบริสุทธิ์จะแผ่ชานออกมา จากการที่เราได้อ่านพระธรรมวินัยเป็นภาษาบาลี

เพราะฉะนั้นให้เรียนรู้ด้วยความกระหาย อยากรู้ อยากเห็น ว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้อะไรบ้าง

ทำอย่างไรพระองค์จึงได้เป็นบุคคลที่วิเศษกว่าใครๆ ทั้งหมด เหนือมนุษย์ เทวดา พรหม อรูปพรหม เหนือกว่าใครทั้งสิ้นในภพทั้งสาม

ถ้าเรียนอย่างนี้แล้ว ลูกเณรจะเรียนด้วยความปิติ มีความสุข มีความเบิกบาน ชุ่มชื่นใจอยู่ตลอดเวลา

(๔ เมษายน ๒๕๓๙)

● เรียนเพื่อความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ

ทุกครั้งที่เราเรียนคำสอนของพระพุทธเจ้าซึ่งเก็บเอาไว้ในภาษาบาลี ซึ่งเป็นภาษาที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงแปรผัน เป็นภาษาที่ศักดิ์สิทธิ์ มีความบริสุทธิ์ของภาษาล้วนๆ ด้วยความเคารพ ใจที่คิดในคำสอนก็จะบริสุทธิ์ วาจาที่สาธยายท่องบ่นก็จะบริสุทธิ์ กายที่ทำการขีตเขียน ก็จะเป็นบริสุทธิ์

เพราะสิ่งที่บริสุทธิ์จะไหลผ่านทั้งใจ วาจา และกาย จะมีความบริสุทธิ์อยู่ตลอดเวลา

บุญกุศลจะเกิดขึ้นทั้ง ๓ ทาง คือจะมีกายสุจริต วาจาสุจริต มโนสุจริต บริสุทธิ์บริบูรณ์ล้วนๆ ด้วยคำสอนของพระพุทธเจ้าที่จารึกไว้ในภาษาบาลี

(๒๑ เมษายน ๒๕๓๙)

● เรียนให้รู้ทั่วถึงคำสอนของพระพุทธเจ้า

หากลูกเณรคิดเพียงแค่ว่าจะเรียนให้สอบได้เป็นมหาเปรียญ จะได้มีหน้ามีตา อย่างนี้เขาเรียกว่าคิดแบบเด็กๆ แม้ลูกเณรจะเป็นเด็กแต่ต้องมีหัวใจเป็นผู้ใหญ่นะลูกนะ เราเด็กแต่ร่างกาย แต่ใจของเราต้องเป็นผู้ใหญ่

ไม่ใช่คิดเพียงแค่ให้สอบได้ เพื่อมีวิทยฐานะเทียม หน้าเทียมตาเขา เราจะไม่หวังเพียงแค่นั้น แต่ต้องหวังว่า **เราจะเรียนรู้ให้ทั่วถึงคำสอนของพระพุทธเจ้าที่เก็บไว้ในภาษาบาลี คล้ายกับพระราहुลที่กำเม็ดทราย** แล้วมีความปรารถนาที่จะเรียนรู้คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าให้ได้เท่ากับปริมาณของเม็ดทรายที่อยู่ในกำมือทุกวัน

การคิดอย่างนี้ จะทำให้เรามีความเข้มแข็งคึกคัก อยากรู้แล้วใจจะไม่วอกแวกไปในเรื่องอะไรเลย เราจะเรียนด้วยความเคารพ เรียนด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน เรียนด้วยความสุข มีความปิติ มีความเบิกบานว่า **เรามีบุญมากจริงๆ ที่ได้เข้ามาใกล้คำสอนของพระพุทธเจ้า**

เพราะคำสอนอื่นที่ยังอยู่ในโลก เขาเรียนไปเพื่อครองเรือน มีครอบครัว มีลูกมีเต้า มีภาระ มีพันธะของชีวิต ชาวโลกเขาเรียนกันอย่างนั้น แต่ลูกเณรกำลังเรียนความรู้ที่จะทำให้หลุดพ้นจากโลก เรียนให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ด้วยวิชาและจรณะนะจ๊ะ

(๓๐ เมษายน ๒๕๓๙)

● กระจายศึกษาเพื่อความรู้แจ้ง

ขอให้ลูกทุกคนมีความคิดว่า พระปริยัติธรรมที่เก็บไว้ในภาษาบาลีนั้น เหมือนเป็นตัวแทนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้ขณะนี้พระองค์จะดับขันธปรินิพพานไปแล้ว แต่ยังมีคำสอนที่เก็บไว้ในภาษาบาลี ซึ่งเป็นภาษาที่คงที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

เราจะได้อะไรจากโอกาสนี้ เป็นเสมือนโอกาสที่จะได้เข้าเฝ้าพระองค์ท่าน จะได้ฟังธรรมด้วยการศึกษาพระปริยัติธรรมนั้น แล้วนำมาใคร่ครวญ พิจารณา

ธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น ยิ่งศึกษา ยิ่งพิจารณา ใจจะยิ่งละเอียด ยิ่งบริสุทธิ์ ยิ่งเกษียณ ยิ่งมีปิติ มีความสุขขณะลูกนะ

เพราะฉะนั้นให้กระจายในการศึกษาพระธรรมวินัย เพื่อความรู้แจ้งของเรา

(๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๐)

๑ เครื่องวัดความอยากรู้

ผลสอบที่ออกมา จะเป็นเครื่องวัดว่าเรามีความเข้าใจคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแค่ไหน นี่สำหรับผู้ที่เรียน ป.ธ.๓ แล้วนะจ๊ะ

สำหรับของประโยค ๑-๒ ผลสอบจะเป็นเครื่องวัดว่าเราสนใจ หรือกระหายที่จะศึกษาพระธรรมวินัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่เก็บไว้เป็นภาษาบาลีมากน้อยแค่ไหน

ถ้าเราสอบได้ทั้งหมด แสดงว่าเรามีความกระหายอยากรู้จริงๆ ว่าพระพุทธรเจ้าท่านสอนอะไรเอาไว้ ทำไมท่านจึงหลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ ทำไมท่านจึงเป็นพระบรมครูที่ได้รับการเคารพสักการะบูชาเหนือกว่ามนุษย์และเทวดาใดๆ ทั้งสิ้น เป็นเวลายาวนานมากกว่า ๒,๕๐๐ ปี

หลวงพ่อยากให้ลูกเณรมีความกระหายอยากรู้อย่างนี้ และให้มีความคิดว่า เราจะได้เอานี้มาสอนตัวเรา และเมื่อเรียนรู้แล้ว เราจะได้เป็นยอดกัลยาณมิตร แนะนำให้ชาวโลกเขาได้รู้ต่อไป

(๘ พฤษภาคม ๒๕๔๑)

● อย่าหวังเพียงสอบได้

ในการศึกษาพระปริยัติธรรม อย่าหวังเพียงแค่สอบได้เท่านั้น เพราะไม่เกิดประโยชน์อะไร

ถ้าเราหวังเพียงแค่สอบได้ พอถึงเวลาใกล้สอบเราจึงจะมาดูหนังสือกันลัทธิ และการดูช่วงสั้นนั้น โอกาสพลาดก็มาก แม้ลูกจะสอบได้ก็ตาม ก็คือเดาเอาว่า ครูบาอาจารย์ท่านจะออกข้อสอบแบบนี้ แล้วบังเอิญลูกสอบได้

อย่างนี้ก็ไม่น่าภาคภูมิใจนะลูกนะ สอบได้ไปก็เท่านั้น เป็นมหาเปรียญก็เป็นไปอย่างนั้นเอง รับพัดมาแล้วก็เท่านั้น ไม่ได้เกิดประโยชน์อันใด

ดังนั้น ลูกต้องเรียนด้วยความกระหายใคร่รู้แล้วน้อมนำมาปฏิบัติให้ได้ เรียนจนกระทั่งเกิดธรรมปฏิบัติ มีความสุขใจที่ได้ศึกษาเล่าเรียน

อย่างนี้จึงบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาพระธรรมวินัย

(๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๐)

จงภาคภูมิใจ ในเพศนักบวช

● มาทางลัด

ลูกเณรต้องนึกเรื่อย ๆ นะจ๊ะ ว่าลูกเณรมีบุญมาก ที่ได้เข้ามาสู่เส้นทางธรรมที่ทางลัดที่สุด ไม่ต้องไปเสียเวลาเรียนรู้วิชาทางโลก

หลวงพ่อยังอธิบายเลยว่ **ภพต่อๆไปที่จะมาเกิดสร้างบารมี ให้มาทางลัด อย่ามาทางอ้อมแบบนี้เลย** คือ พอมาเกิดพอรู้ความ ถึงอายุจะครบบวชให้ได้บวชเลย มาศึกษาวิชาธรรมกายต่อไปอีก ไม่ต้องไปเสียเวลาเรียนทางอ้อมอย่างนี้

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้า ท่านเสด็จไปที่วัง พระนางพิมพาทราบก็นำพระราหุลซึ่งอายุได้ ๗ ขวบ มาขอสมบัติจากพระผู้มีพระภาคเจ้า

แล้วพระพุทธเจ้าท่านให้สมบัติอะไร ท่านก็ให้บรรพชาเป็นสามเณร

เห็นไหมจ๊ะ เป็นทางลัดที่สุดเลย ลูกเณรกำลังเดินตามรอย พระราहुล แสดงว่าเป็นผู้มีบุญมากมหาศาล แต่ถ้าไม่คิด เราก็ไม่รู้ตัวหรอกว่าเรามีบุญ เรามาทางลัด มาเพื่อจะศึกษาพระ พุทธศาสนา รักษาพระพุทธานุศาสน์ ปกป้องพระพุทธานุศาสน์ และ ปักหลักขยายงานพระพุทธานุศาสน์

ลูกเณรเกิดมาเพื่อการนี้โดยตรงเลย นี่คือนักบุญนะจ๊ะ

หลวงปู่หลวงตาที่รักษาพระพุทธานุศาสน์เรื่อยมาจน กระทั่ง เรามีโอกาสได้มาศึกษาธรรมต่อก็คงเช่นกัน เกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ท่าน มาทางลัดทั้งนั้น ไม่ต้องเสียเวลาไปเรียนศาสตร์ทางโลก ท่าน มาทางลัดเข้าสู่ร่มเงาของพระพุทธานุศาสน์เลย ศึกษา ฝึกฝนแล้ว ก็นั่งสอน ปกป้องพระพุทธานุศาสน์เรื่อยมา จนกระทั่งเรามีพระ พุทธานุศาสน์ที่สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

แม้แต่หลวงพ่อดาวพิกุล ครูบาอาจารย์ผู้ยิ่งใหญ่ ท่าน ก็มาทางลัด ไม่มาทางอ้อมเลย เวลาใครไปกราบท่าน ก็เห็นถาม แต่ว่า ทำอย่างไรจึงจะหยุดจะนิ่ง ทำอย่างไรจึงจะใส ทำ อย่่างไรจึงจะสว่าง

เขาถามอย่างนั้น ไม่เห็นมีใครถามว่าท่านจบอะไรมา เพราะฉะนั้นให้ลูกเณรภูมิใจนะจ๊ะ ที่ได้มาทางลัดเหมือนครูบา- อาจารย์

● ชีวิตของผู้มีบุญ

ลูกเณรมีบุญมากนะจ๊ะ ที่ได้มาอยู่ใกล้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยการศึกษาพระบาลี ซึ่งสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ผู้มีบุญในกาลก่อนปรารถนากันมาก

เพราะถ้าบุญไม่มากพอ ก็ยากที่จะได้อยู่ใกล้คำสอนของพระองค์ อาจจะต้องไปใช้ชีวิตอยู่ทางโลก ต้องไปลำบาก ไปต่อสู้อวดฟันกัน หรืออาจจะต้องไปอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีแต่ผู้ทุจริต แล้วก็พลอยทำให้เราทุจริตตามไปด้วย

แต่ชีวิตของลูกเณรนี้ ได้สั่งสมบุญอยู่ตลอดเวลา ทุกวัน ทุกคืน ทุกวินาทีเลย วิมานของลูกเณรสว่างไสวตลอดเวลา ทุกครั้งที่จิตใจของลูกเณรเป็นกุศล เป็นสามเณรที่แท้จริง เป็นนักบวชที่แท้จริง

(๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑)

● อยากเป็นตัวของเราเอง

วิชาที่ลูกเณรกำลังเรียนนี้ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง เรียนเพื่อจะให้เราตัวของเราว่า **เราคือใคร มาจากไหน อะไรคือเป้าหมายของชีวิต**

บางทีลูกเณรไม่รู้ตัวเองหรือกว่ากำลังอยู่ในสิ่งที่ประเสริฐที่สุด เพราะบางทีเรามองออกจากวัดไปสู่ชาวโลก เห็นเขาหัวเราะกันสนุกสนานเปลือกเปล็น แต่ลูกเณรเชื่อไหมจ๊ะว่า เขาเหล่านั้นก็อยากใช้ชีวิตอย่างลูกเณรเหมือนกัน

หลวงพ่อบอกยืนยันว่า สิ่งที่ลูกเณรกำลังเป็นอยู่นี้ เป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุด วิเศษที่สุด ไม่มีอะไรมาเสมอเหมือนได้เลย

ขอให้มีความปิติและภาคภูมิใจในภาวะที่เราเป็นอยู่ อย่าให้ความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจแม้แต่ชนิดเดียวว่า เราไม่มีโอกาสเหมือนอย่างชาวโลกเขา

ความจริงชาวโลกเขาก็คิดว่า เขาไม่มีโอกาสเหมือนอย่างเรา เพราะเขามีพันธนาการของชีวิต มีครอบครัว ต้องทำมาหากินวุ่นวาย

เราได้อยู่ในสภาวะอิสระที่ดีที่ สุดแล้วนะลูกนะ คิดเรื่องนี้ให้ดี ให้มีความปิติ ภาคภูมิใจว่า เป็นสามเณรอย่างเราวิเศษที่สุด

ถ้ามีใครถามว่าเราอยากเป็นอะไร ให้ยืนยันตอบเขาไป
ด้วยความมองจากลำหยาญว่า

**อยากเป็นตัวของเราที่กำลังเป็นสามเณรอยู่ตอนนี้
และได้ศึกษาพระธรรมวินัย**

อยากเป็นอย่างนี้ ไม่อยากเป็นอย่างอื่น อย่างอื่นเรื่องเล็ก
ทั้งนั้นเลยนะจ๊ะ

(๔ เมษายน ๒๕๓๙)

● เครื่องแบบสุดท้ายในสังสารวัฏ

ลูกเณรรู้ตัวหรือเปล่าที่จะว่า ลูกเณรมีบุญที่ได้มาศึกษา พระธรรมวินัยของพระพุทธเจ้า จะวัดว่าใครมีบุญมากหรือบุญน้อย ก็วัดกันตรงนี้ ว่าใครดับทุกข์ได้ ไปสู่อายตนิพพานได้ เป็นผู้บริสุทธิ หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ

ผู้มีบุญมากที่สุดต้องไปสู่อายตนิพพาน มีบุญถดถอยมา ก็ได้เป็นเทือกเถาเหล่ากอของสมณะอย่างทีลูกเณรเป็นอยู่ มี เครื่องแบบเป็นชุดสุดท้ายของสังสารวัฏของการเวียนว่าย ตายเกิด

ในสมัยพุทธกาล แม้เกิดเป็นพระราชามหากษัตริย์ อย่าง พระมหากบปิ่นะ ในที่สุดก็ต้องทิ้งเครื่องแบบพระราชามาสวมใส่ ชุดนี้ หรือเกิดเป็นมหาเศรษฐีที่มีสมบัติตกไม่พรวง อย่างท่านโชติกะ ก็ต้องมาอยู่ในชุดนี้ จะเกิดเป็นคนชั้นกลาง ชั้นล่าง ทุกๆ ชั้น ใน ที่สุดก็ต้องมาอยู่ในชุดนี้

แม้แต่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา พระองค์เวียนว่าย ตายเกิดมานับภพนับชาติไม่ถ้วน จะเกิดเป็นสามัญชนก็ดี เป็น พระราชามหากษัตริย์ก็ดี สุดท้ายก็สละราชสมบัติออกบวชบำเพ็ญ พรต ครองผ้ากาสาวพัสตร์ เป็นชุดสุดท้ายก่อนไปอายตนิพพาน เหมือนเป็นชุดที่รวมบุญ รวมคุณความดีทั้งหมด คล้ายกับท้อง ทะเลเป็นที่รวมลงของน้ำจากห้วย หนอง คลอง บึง ป่า เขา

ชุดนี้เป็นชุดที่สำคัญที่สุดเลยนะจ๊ะ มีทรงผมแบบนี้ ทรงที่เขาจัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไม่มีภาระ ไม่มีเครื่องกังวล มีมิติกันแทนหัวนี้แหละ **เป็นเครื่องแบบที่ทั้งมนุษย์และเทวดาเห็นแล้วยกมือไหว้**

แค่มีบาตรใบเดียว ถึงแม้ว่ามีไม่มาก แต่ก็ไม่มีหมด บิณฑบาตเลี้ยงสังฆารเรื่อยไป จะได้มีกำลังมาปฏิบัติธรรม เลี้ยงได้ตลอดชาติเลย เพียงพอสำหรับผู้แสวงหาธรรมผลนิพพาน

แค่ลูกถือบาตรไปใบหนึ่ง เขาเห็นแล้วเขาดีใจนะ มีอะไรก็อยากเอามาถวาย ข้าวปากหม้อ อาหารรสเลิศ เอามาใส่ให้และแปลก ยิ่งให้เขายิ่งดีใจ พอเห็นชุดของลูกเณรแล้วเขาดอกดีใจปลุกกันทั้งบ้านเลย ตื่นมาแต่เช้า เตรียมอาหารอย่างดีมาใส่ให้เลยเพราะดีใจ

ชุดนี้ ยังความปลื้มใจให้ทั้งแก่ผู้ที่มีชีวิตอยู่และผู้ที่จะโลกไปแล้ว แม้ละโลกไปแล้ว ถ้าโยมพ่อโยมแม่เห็นลูกชายครองผ้ากาสาวพัสตร์ท่านก็ปลื้มใจ ชื่นใจ

มีเรื่องเล่ากันว่า แมตกลงไปในนรก กำลังลอยลงไป จะถึงอยู่แล้ว เห็นนกขมิ้นเหลืองอ่อนบินผ่านมา ใจก็นึกถึงผ้ากาสาวพัสตร์ของลูกชายที่บวชเป็นสามเณร มีใจปลื้มปิติในบุญนั้น บุญก็ฉุดขึ้นจากนรกไปสู่สวรรค์ได้

เพราะฉะนั้น ชุดนี้สำคัญนะจ๊ะ **ต้องรักษาเครื่องแบบชุดนี้ให้ยิ่งกว่าชีวิต** คือแม้จะตายก็ตายไป แต่ว่าเครื่องแบบนี้ต้องรักษาไว้ให้อยู่แนบกายเลย เพราะเป็นชุดที่มนุษย์และเทวดาเคารพกราบไหว้ เป็นชุดที่พระราชามหากษัตริย์สละราชสมบัติมานับภพนับชาติไม่ถ้วน เพื่อที่จะมาครองเพศนี้ ครองเครื่องแบบชุดนี้เป็นชุดที่ผู้มีบุญแสวงหา แต่ลูกเณรมีบุญมาก ไม่ต้องแสวงหา ก็มาเจอแล้วนะจ๊ะ

(๓๐ เมษายน ๒๕๓๙)

นักบวชที่สมบูรณ์

๑ เตรียมตัวเป็นพระ

ลูกเณรซ่อมห้องคำขานนาคไว้ให้คล่องเลยนะจ๊ะ ท่องไปอย่างเพลินๆ ให้มีความสุขใจเหมือนเราได้เริ่มบวชตั้งแต่ตอนท่องเลยนะ เพราะว่า**ทุกตัวอักษร ทุกถ้อยคำ ได้ถอดออกมาจากพระโอษฐ์ของพระบรมศาสดาทีเดียว** ถอดออกมาจากคำสอนของพระองค์ แล้วสืบทอดกันต่อๆ มา

แม้พระองค์จะดับขันธปรินิพพานไปแล้วก็ตาม การที่ถ้อยคำนี้ที่ทำให้เราเป็นพระยังคงอยู่ ก็เหมือนกับพระพุทธร่องค์ยังทรงมีพระชนม์ชีพอยู่ **ฉะนั้นต้องมีความเคารพในทุกตัวอักษร เหมือนอักษรหนึ่งเป็นพระพุทธเจ้าพระองค์หนึ่งทีเดียว** ท่องไปเรื่อยๆ ให้เพลิน เบิกบาน มีความสุข

แล้วก็ต้องจะหาสมุดบันทึกไว้สักเล่มหนึ่ง บันทึกตั้งแต่ลูกเณรเริ่มเตรียมตัวบวช เขียนบันทึกเอาไว้เรื่อยๆ ให้เป็นสมุดบันทึกธรรมส่วนตัวของเราในขณะที่เรามีชีวิตเป็นนักบวช เหมือนอย่าง

ที่หลวงพ่อดปากน้ำ ท่านบันทึกเอาไว้ ซึ่งหลวงพ่อบันทึกได้ไม่มีลืม

ท่านบันทึกว่า “ผู้เทศน์บวชแล้ววันหนึ่ง รุ่งขึ้นอีกหนึ่งวัน
นั่งสมาธิปฏิบัติธรรมไม่เคยขาดแม้แต่วันเดียวจนกระทั่งบัดนี้
ถวายชีวิต ไม่ได้ตายเถอะ ถึง ๒ ครั้ง บัดนี้ทั้งเรียนทั้งสอน”

เมื่อเราละจากโลกนี้ไป สมุดเล่มนี้และตัวอย่างดี ๆ ที่เราทิ้ง
ไว้ให้กับโลก จะกลายเป็นมรดกโลกที่ใครก็ตามที่มากเปิด ดูใน
ภายหลังจะเดินตามเส้นทางนี้

ให้บันทึกสิ่งที่เป็นสาระแก่นสารของชีวิต อย่าไปบันทึก
สนุกสนานเฮฮานะจ๊ะ เพราะสมุดนี้ไม่ใช่บันทึกสนุก

แต่บันทึกด้วยความบันเทิงธรรม บันเทิงใจ สิ่งที่เป็นจริง
ที่จะทำให้ใจเราบริสุทธิ์ขึ้น สูงขึ้น

เมื่อใครได้มาอ่าน มาเปิดดูแล้ว ก็อยากทำตาม อ่านแล้ว
ให้เขาชื่นใจทุกตัวอักษร เหมือนเรา ได้อยู่เป็นตัวแทนทุกตัว
อักษรเลยนะ

(๒๐ มีนาคม ๒๕๓๖)

● บวช ๒ ชั้น

หลวงพ่อยากให้การบวชของลูกเณรในคราวนี้ เป็นการบวชที่เป็นมหากุศลอย่างยิ่งแก่ตัวเอง แก่โยมพ่อโยมแม่และหมู่ญาติให้มากที่สุดเลย เพราะว่าเป็นการบวชครั้งเดียว

การบวชที่จะมีอานิสงส์มากนั้น ในสมัยหลวงพ่อดีบุกน้ำท่านพูดถึง **การบวช ๒ ชั้น** คือบวชทั้งข้างนอกและข้างใน ข้างนอกบวชแบบบัญญัติจุดตุตถกรรม ข้างในบวชแบบติสรณคณูปสัมปทา

บวชแบบ**บัญญัติจุดตุตถกรรม** นี้จะต้องมีพระอุปัชฌาย์ มีพระคู่สวด บวชอย่างนี้ก็มีอานิสงส์มาก ซึ่งลูกเณรคงทราบ ดีแล้วว่า มีอานิสงส์ทั้งหมด ๖๔ กัป ซึ่งใครๆ ก็บวชกันได้ถ้ามีจิตศรัทธา และคุณสมบัติพร้อมทุกอย่าง

แต่บวชแบบ**ติสรณคณูปสัมปทา** คือเข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก จะต้องเข้าถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ทั้ง ๓ อย่างนี้ เป็นที่พึง

การบวชอย่างนี้ทำได้ยาก อานิสงส์เรียกว่าไม่ต้องนับ ไม่ต้องคำนวณกันแล้ว เพราะว่าเป็นอายุของพระพุทธศาสนา เพราะธรรมกายเป็นเนื้อหนังของพระพุทธศาสนา เป็นพุทธะล้วนๆ เมื่อเราเข้าถึงและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับท่าน เท่ากับเราสืบอายุพระพุทธศาสนาให้ยืนยาวต่อไป

ในสมัยพุทธกาล พระลัมมัลัมพุทเธ้าท่านสอนเกี่ยวกับเรื่องธรรมกายล้วนๆ เพราะท่านเข้าถึงและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับธรรมกาย ถ้าหากลูกเณรได้เข้าถึงรัตนะทั้ง ๓ อย่างนี้ การสืบทอดธรรมกายหรือการสืบทอดพระพุทธานุศาสนาก็จะมีอยู่คู่กับโลกนี้ต่อไป

การบวชอย่างนี้จึงมีอานิสงส์มากๆ หลวงพ่ออยากให้ลูกเณรที่จะบวชในคราวนี้ทำได้แบบนี้ทุกองค์เลย

การบวชครั้งนี้ นอกจากจะเป็นประโยชน์แก่ตัวของเราแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ได้แก่ โยมพ่อโยมแม่ หม่อมญาติ มนุษย์ทั้งหลาย ไปจนถึงเทวดา และสรรพสัตว์ทั้งหลาย รวมทั้งจะเป็นประวัติอันดีงามของชีวิตเราเองและของพระพุทธานุศาสนานอีกด้วย

(๒๐ มีนาคม ๒๕๓๖)

● ช่วงชีวิตที่ดีที่สุด

ช่วงชีวิตที่ดีที่สุดของลูกทุกคน คือ ช่วงจังหวะชีวิต
ที่มีโอกาสมาดักดวงเติมความบริสุทธิ์ให้แก่ตนเอง ซึ่งก็คือช่วง
ที่เป็นนักบวชนีแหละ เราจะได้เติมความบริสุทธิ์ทุกวัน ทุกคืน ทุก
เวลา ซึ่งคนในโลกนี้หกพันกว่าล้านคนก็อยากได้โอกาสนี้เช่นกัน

ร่างกายของลูกทุกคนก็แข็งแรง มีอาหารน้อย เครื่อง
กัณฑ์ที่เป็นพันนาการของชีวิตแบบชาวโลกก็ไม่มี ญาติโยมก็
สนับสนุน

ดังนั้นช่วงนี้จึงเป็นช่วงชีวิตที่ดีที่สุดที่ลูกควรจะใช้เวลา
มาศึกษา ฝึกฝนอบรมตัวของเราให้เข้าถึงธรรมกายให้ได้

อะไรจะเกิดขึ้นถ้าลูกทุกคนได้เข้าถึงธรรมกาย มีชีวิต
อยู่กับธรรมกายตลอดเวลา

หากลูกทุกคนเข้าถึงธรรมกายแล้ว ไม่ว่าจะนั่ง นอน ยืน
เดิน หรือทำอะไรก็ตาม ความผาสุกจะเกิดขึ้น จะเรียนปริยัติก็
เรียนด้วยความสุข เพราะเรามีธรรมกายซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดแห่ง
ความสุข จะปฏิบัติภารกิจที่หมู่คณะมอบหมายให้ก็ปฏิบัติด้วย
ความสุข จะทำอะไรก็แล้วแต่ จะมีความสุขผาสุกทั้งนั้น เพราะราก
ฐานจิตใจของเราเป็นธรรมกาย เราจะมีคามยิ้มแย้มแจ่มใสให้
ซึ่งกันและกัน ให้ความรัก ความปรารถนาดีแก่กันและกัน

นี่คือสิ่งที่หลวงพ่อยากให้ลูกทุกคนได้ตระหนักเอาไว้

**ไม่มีภาพใดในโลกจะงดงามเท่ากับภาพคนเข้าถึง
พระธรรมกายแล้วรวมกันเป็นหนึ่ง มีความผาสุก มีแต่รอยยิ้ม
ปรากฏบนใบหน้า ยิ่งเป็นนักบวชด้วยแล้ว ยิ่งเป็นภาพที่งดงาม
ที่สุด งามกว่าภาพของเพชรนิลจินดาและธรรมชาติทั้งปวง**

ถ้าลูกทุกคนได้เข้าถึงพระธรรมกายกันทั้งหมด สิ่งนี้ก็จะ
ปรากฏเกิดขึ้นในโลก ลูกทุกคนยังอยู่ในวัยที่สดชื่น เพราะ
ฉะนั้นอย่าเกียจคร้านในการทำความเพียรนะจ๊ะ

(๗ พฤษภาคม ๒๕๔๑)

● พุทธศาสตร์ เครื่องเดินทางสู่สุคติภพ

ในฐานะที่เราเป็นชาวพุทธ เราไม่ควรนับถือพุทธเพียงแค่ว่าเป็นอารมณ์ประดับกายเหมือนแว่นกันแดด หรือเหมือนเสื้อเหมือนผ้า เพราะแท้จริงแล้ว **พุทธศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สำคัญยิ่งสำหรับชีวิตของเราทีเดียว**

เวลาเราใกล้จะละโลก นอนอยู่บนเตียงของคนป่วย นั้น ศาสตร์ทุกศาสตร์นำมาใช้ไม่ได้เลย ทุกศาสตร์ที่เรียนมาจากในมหาวิทยาลัย จะเป็นเศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ รัฐศาสตร์ หรือศาสตร์ชนิดไหนก็ตาม จะนำมาใช้บนเตียงคนป่วยไม่ได้เลย ในเวลานั้น เราจะมีอาการเจ็บป่วยและความ ตายเป็นยานพาหนะไปสู่ชีวิตใหม่

แต่มีอยู่ศาสตร์หนึ่งที่จะช่วยเราในเวลานั้นได้ คือพุทธศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตของเราตลอดมา จะโยงมาให้เราเห็นเลยว่า ในวาระสุดท้ายนั้น เราจะเอาอะไรเป็นเครื่องเดินทางไปสู่ปรโลก สู่สุคติภพ ก็มีอยู่เพียงอย่างเดียวคือคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ถ้าเกิดมาชาติหนึ่งเราไม่มีโอกาสได้เรียนรู้ ผู้ไม่รู้ก็ยอมไปสุเส้นทางของความไม่รู้ มักจะพลัดไปสู่อบาย เพราะไม่รู้ว่าจะปฏิบัติตัวอย่างไร จะดำเนินจิตอย่างไรให้ถูกต้อง

ดังนั้นในการมาบวชนี้ เราต้องขวนขวายศึกษาคำสอน
 ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เต็มที่ เพื่อจะได้รู้ว่าต่อไปเราควร
 ดำเนินชีวิตอย่างไรในเวลาที่เหลืออยู่อย่างจำกัดนี้ไม่ให้ผิดพลาด
 อย่างน้อยเมื่อตายก็ไปได้ มีภพอันวิเศษ ไปสู่สุคติภพได้อย่างสบายๆ

(๒๖ ตุลาคม ๒๕๓๙)

● ธงชัยของชาวโลก

ศูนย์กลางกาย เป็นแหล่งแห่งความบริสุทธิ์ เป็นแหล่งที่มีอานุภาพ ที่จะกลั่นกายวาจาใจของเราให้สะอาด ให้บริสุทธิ์ จนกระทั่งความบริสุทธิ์ปรากฏเกิดขึ้นมาในกลางกาย ให้เราเห็นเป็นดวงสว่าง ซึ่งเป็นต้นทางไปสู่อายตณนิพพาน

ถ้าหากว่าลูกทุกคนฝึกฝนอบรมใจของเราไว้ในกลางให้สม่ำเสมอในอิริยาบถทั้ง ๔ ไม่ว่าจะนั่ง นอน ยืน เดิน กระแสธารแห่งบุญจะไหลผ่านตัวเราตลอดเวลา เราจะใช้เวลาแห่งชีวิตอย่างมีประโยชน์อย่างยิ่ง

บางทีลูกอาจไม่ได้เฉลียวใจว่า เราเป็นหนึ่งในพระรัตนตรัย เป็นหัวใจของชาวโลก ผู้ที่ได้ศึกษาพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และมีความซาบซึ้งในพระรัตนตรัยนั้น พอเห็นหน้าเราคราใดเขาก็ยกมือไหว้ทุกครั้ง แล้วก็มีสติ มีกำลังใจที่จะสร้างความดีต่อไป เมื่อเขาคิดอย่างนั้น เราก็ต้องทำให้เป็นอย่างนั้นให้ได้

แม้ว่าเรายังไม่เป็นพระอรหันต์ก็ตาม แต่หากเรามีความตั้งใจจริงในการฝึกฝนอบรมตนให้เป็นนักบวชที่สมบูรณ์ ความบริสุทธิ์ก็จะไหลพรั่งพรูออกมาจากตรงกลาง แล้วกลั่นกาย วาจา ใจ ของเราให้สะอาดบริสุทธิ์ผ่องแผ้ว

จนกระทั่งเรามีความรู้สึกว่าเคารพตัวของเราเองได้ มีความชื่นชมในตัวเอง มีความปิติและภาคภูมิใจในตัวเองว่า เรามีความบริสุทธิ์ในระดับหนึ่งที่เป็นหนึ่งในรัตนะทั้งสาม และความปิติ ความภาคภูมิใจ

ความเคารพตัวเองที่เกิดขึ้นจากภายใน ก็จะขยายไปสู่ภายนอก ไปยังระบบประสาท กล้ามเนื้อ ผิวพรรณวรรณะเราก็แผ่ใสบริสุทธิ์ เหมือนพระจันทร์ในคืนวันเพ็ญ ญาติโยมเห็นก็มีความปิตินิดี

เพราะฉะนั้นต้องรู้ตัวเสมอว่า **เราเป็นธงชัยของชาวโลก** ถ้าเรามีจิตสำนึกอย่างนี้ ความคิด คำพูด การกระทำของเราก็จะบริสุทธิ์ผุดผ่อง แล้วจะมีผลต่อการปฏิบัติธรรม ทำให้เราเข้าไปถึงสิ่งที่มีอยู่ในตัวได้อย่างง่ายดาย เข้าถึงแสงสว่าง เข้าถึงดวงธรรม เข้าถึงกายภายใน เข้าถึงพระธรรมกาย ให้หมั่นนึกคิดอย่างนี้นะจะ

(๘ พฤษภาคม ๒๕๔๑)

● เนื่อนาบุญ อายุของพระศาสนา

อายุของพระพุทธศาสนาก็เหมือนอายุของมนุษย์นั่นแหละ คือถ้ายังมีการสืบทอดต่อเนื่องไป ก็เรียกว่ายังคงอยู่ อายุของพระพุทธศาสนานั้น เขาดูกันตรงที่พระรัตนตรัยยังคงอยู่หรือไม่

พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ยังมีคนรู้จัก ยังมีคนเข้าถึงหรือไม่ และยังมีคนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับรัตนะทั้งสามหรือไม่ ถ้ายังมีอยู่อย่างนี้จึงจะเรียกว่าพระพุทธศาสนายังคงอยู่

ถ้าลูกเณรเข้าถึงพระรัตนตรัยภายในได้ ลูกเณรจะเป็นเนื่อนาบุญ เป็นแหล่งกำเนิดแห่งบุญที่ผู้แสวงบุญปรารถนา

ทุกคนในโลกที่เข้าใจเรื่องบุญกุศล เรื่องภพนี้ ภพหน้า และเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมนั้น เขาอยากจะได้บุญ อยากทำบุญกับเนื่อนาบุญ เพราะทำน้อยได้ผลมาก ทำมากก็ได้มากยิ่งขึ้นอย่างไม่ประมาณ เขาอยากได้อย่างนี้

แม้แต่ตัวของเราเอง เวลาจะทำบุญเราก็อยากทำกับผู้มีบริสุทธิ ที่เป็นเนื่อนาบุญ เป็นแหล่งแห่งบุญ ทำแล้วเราก็ปลื้มใจ ชื่นใจ นึกที่ไรก็มีแต่ความปีติเบิกบาน

เพราะฉะนั้นถ้าลูกเณรทำตัวของเราให้บริสุทธิ์ โดยการเข้าถึงและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับผู้มีบริสุทธิ คือพระธรรมกาย

ลูกเนรจะเป็นเนื่อนาบุญ เป็นบุคคลที่โลกต้องการ จะเป็นผู้ที่
เทวดาลงหล่อเลี้ยงรักษาตลอดเวลาเลย เพราะแม้แต่เทวดาที่
เสวยสุขอยู่บนสวรรค์ยังอยากอยู่ใกล้ผู้มีบุญ

(๒๑ เมษายน ๒๕๓๙)

● นักบวชที่สมบูรณ์

**ทำให้หยุดหนึ่ง ปล่อยใจของเราเข้าไปสู่ภายในให้ติด
เป็นนิสัย นี่คือนิเวศของนักบวช จะเป็นพระหรือเป็นเณรก็ตาม
ต้องเติมความบริสุทธิ์เอาไว้**

อย่าให้สิ่งที่เป็นข้าศึกต่อความบริสุทธิ์บังเกิดขึ้น หรือก่อ
ตัวขึ้นมาในใจเรา ให้มีแต่ความบริสุทธิ์ผุดผ่องเกิดขึ้น ก่อตัวขึ้นที่
ละเอียดทีละน้อยไปเรื่อยๆ

หากเราไม่ได้ทำภาวนา ชีวิตนักบวชของเราก็ไร้ค่า แม้
เป็นพระเป็นเณรก็เหมือนกับไม่ได้เป็น **การภาวนานี้เป็นจุดรวม
ความบริสุทธิ์อย่างสำคัญทีเดียว** เพราะจะทำให้ใจเราผ่องแผ้ว
เข้าไปถึงพระรัตนตรัยภายในตัว ไปสู่เส้นทางสายกลางที่พระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเสด็จไปสู่อายตณนิพพาน

**หลวงพ่อยกให้ลูกทุกคนมีใจเป็นนักบวชที่สมบูรณ์
มีเป้าหมาย มีปณิธาน มีอุดมการณ์อยู่ในใจของเรา อย่า
ลักแต่ว่าบวชไปอย่างนั้น บวชแล้วต้องมีเป้าหมาย**

โดยเฉพาะในใจเล็กๆ จะต้องตั้งใจที่จะเข้าไปถึงพระธรรม-
กายให้ได้ คิดอย่างนี้ให้ได้ทุกวัน แล้วก็หมั่นฝึกฝนอบรมใจของ
เราไป ให้มันหยุด ให้มันนิ่ง ฝึกทุกวัน อย่าได้เว้นเลยแม้แต่วันเดียว

เมื่อใจของเรามีดวงเดียว สิ่งที่จะเข้ามาในใจของเราก็เข้ามาได้ทีละอย่าง เราก็ต้องนึกดูว่าจะนำอะไรที่มีคุณค่ามากที่สุดมาไว้ในใจเรา สิ่งที่เหมาะสมที่สุดก็คือพระรัตนตรัย ให้มีอยู่ในใจเราตลอดเวลา

แล้วก็ตั้งใจให้มั่นว่า เราจะบวชอุทิศชีวิต ทั้งชีวิตไปเลย เป็นนักบวช ตายในผ้าเหลืองอย่างนี้แหละ ไม่สึกหาลาเพศ ตั้งใจอย่างนี้ให้ได้ตลอด บุญกุศลจะได้เกิดขึ้นทุกวันทุกคืน ทั้งแก่ตัวเรา แก่โยมพ่อ โยมแม่ หมุ่ญาติ และสาธุชนทั้งหลายที่เขาสนับสนุนเรามา

(๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๑)

● ความสุข

ความสุขจะรู้จักได้ ใจต้องหยุดนิ่ง ถ้าใจไม่หยุดนิ่งแล้ว
จะไม่รู้จักคำว่าความสุขอย่างเด็ดขาด

ต้องหยุดอย่างเดียว ใจที่แวบไปแวบมา ก็มาอยู่ ก็มานิ่ง
อยู่ภายใน จนกระทั่งเข้าไปถึงแหล่งกำเนิด แหล่งซึ่งเป็นที่ตั้งของ
ความสุขที่แท้จริง

ที่เรายอมรับว่า นี่คือความสุข หรือความหมายของคำว่า
ความสุข อย่างนั้นแหละ เราจึงจะได้รู้ว่าความสุขเป็นอย่างไร

(๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๐)

● คิด พูด ทำ อย่างนักบวช

เมื่อลูกทุกคนได้สละทิ้งทุกสิ่งมาเป็นนักบวชแล้ว ก็จะต้องตั้งใจใช้ชีวิตนักบวชของเราให้สมบูรณ์ ไม่ว่าจะคิด พูด หรือทำอะไรก็ตาม ต้องทำแบบนักบวช ต้องเข้าถึงที่พึ่งภายในให้ได้

เมื่อเข้าถึงที่พึ่งภายในได้แล้ว เราจะนั่ง นอน ยืน เดิน ก็เป็นสุขตลอดเวลา แล้วเราจะเป็นที่พึ่งของชาวโลกได้ จะเป็นที่พึ่งของโยมพ่อ โยมแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ญาติสนิท มิตรสหาย และสรรพสัตว์ทั้งหลายไม่มีประมาณ จะเป็นที่พึ่งของเขาได้หมดเลย

เพราะฉะนั้นเมื่อเราได้ทิ้งทุกสิ่งมาแล้ว ก็ต้องตั้งใจปฏิบัติให้จริง

ของจริงนั้นมีจริง

แต่คนจริงเท่านั้น จึงจะเข้าถึงของจริง

(๗ พฤษภาคม ๒๕๔๑)

● อารมณ์ดี

**อารมณ์ดีและอารมณ์สบายจะเป็นอุปการณ์อย่างสำคัญ
ที่จะทำให้สติกับความสบายของเราเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง**

จงตั้งพรหมวิหารธรรมขึ้นมาในใจ มีความรู้สึกเป็นมิตรและ
ปรารถนาดีต่อทุกๆ คน ต่อเพื่อนสหายธรรม ไม่ว่าเพื่อนสหายธรรม
นั้นจะพลาดพลั้ง หรือจะล่วงเกินเราโดยเจตนา หรือไม่เจตนาก็ตาม
ก็ให้อภัย ไม่ถือสา ไม่สนใจในการล่วงเกินหรือข้อบกพร่องพลาด
พลั้งของเพื่อนสหายธรรม

ให้รักษาอารมณ์ดีอารมณ์สบายของเราให้ได้ตลอด ทั้งวัน
ทั้งคืน ทั้งหลับทั้งตื่น ทั้งนั่งนอนยืนเดิน มีความรู้สึกเป็นมิตรต่อ
ทุกๆ คน มีความปรารถนาดีต่อทุกๆ คน

แล้วอารมณ์ดีและอารมณ์สบายที่เราอดน้ำ พรวนดินอย่าง
สม่ำเสมอในจิตใจของเราทุกๆ วัน ก็จะช่วยเกื้อหนุนในการ
ประพฤติปฏิบัติธรรม ให้เราเข้าถึงธรรมได้ง่าย

เพราะฉะนั้นให้รักษาอารมณ์ดีและอารมณ์สบายเอาไว้

(๓๐ กรกฎาคม ๒๕๓๙)

หน้าสุดท้าย

● ทำเรื่องอัศจรรย์ให้เป็นเรื่องปกติ

การสอบยกชั้น...ไม่ใช่เรื่องแปลกเลยสำหรับนักศึกษา

ลูกเนรยยังอยู่ในวัยขนาดนี้ ถ้าอยู่ทางโลก

ก็ต้องเป็นนักเรียน นักศึกษา

นักศึกษาทางโลก เวลาเรียนหนังสือ

ก็มีวัตถุประสงค์จะสอบให้ได้ด้วยกันทั้งนั้น

ความคิดว่า “เราจะตั้งใจเรียนให้ดีเพื่อสอบให้ได้”

จึงเป็นเรื่องปกติของทุกคน

ไม่มีนักศึกษาคนใดนิยมเรียนซ้ำชั้น

เขาจึงสอบได้กันทุกปีเป็นปกติ

คำว่า “ยกชั้น” จึงไม่ใช่เรื่องอัศจรรย์

สำหรับนักศึกษาทางโลก

ทั้งๆ ที่ วิชาที่ต้องเรียนในแต่ละปี

มีมากกว่า ๑๐ วิชา และไม่ซ้ำกันเลย

การสอบพระบาลีของเรา สอบเพียงปีละครั้ง

เรียนปีละ ๒ วิชา ๓ วิชา

หรืออย่างมากที่สุดไม่เกิน ๔ วิชา

เรียนแต่พระบาลีอย่างเดียว

ไม่ต้องปรับเปลี่ยนอารมณ์อย่างเขา

เราจึงอยู่ในวิสัยที่จะสอบยกชั้นได้โดยไม่ยากอะไร

ยิ่งกว่านั้น...พระบาลีเป็นคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เป็นเรื่องราวที่พระองค์ประสงค์จะให้เราเรียนรู้

และนำไปปฏิบัติ

สิ่งที่จะเป็นเครื่องวัดว่าเราเรียนรู้และทรงจำคำสอนได้

คือ การสอบ

ถ้าลูกอยากรู้ และอยากทรงจำเพื่อนำไปปฏิบัติให้ได้

ลูกทุกองค์ก็จะสอบได้

คำว่า “ยกชั้น” ก็จะมีเกิดขึ้น

ในทางโลก การสอบได้ถือเป็นเรื่องปกติ

ในทางธรรม การสอบได้ถือเป็นเรื่องอัศจรรย์

เราต้องทำเรื่องที่คนอื่นทำไม่ได้ให้ได้เป็นอัศจรรย์

และทำเรื่องที่อัศจรรย์ให้เป็นเรื่องปกติ

พระราชภาวนาวิสุทธิ

(๘ มิถุนายน ๒๕๔๑)

วีรบุรุษกองทัพธรรม

นี่คือ...ยอดนักศึกษาคาชาบาลี

นี่คือ...วีรบุรุษกองทัพธรรม

ช่างสง่างามองอาจฉลาดล้ำ

สมเป็นเปรียญธรรมประโยค ๙

พวกเราทุกคนมีความปิติและภาคภูมิใจ

ขอต้อนรับมหาเปรียญผู้ยิ่งใหญ่

นำความสว่างไสวให้แก่โลกหล้า

ดูตะวันเรืองบนฟ้าฉายแสงทองส่องจักรวาล

นี่คือ...ยอดนักศึกษาคาชาบาลี

นี่คือ...วีรบุรุษกองทัพธรรม

นี่คือ...มหาเปรียญธรรมผู้ยิ่งใหญ่

ตะวันธรรม

๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑